

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Рјешење

по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево против привредних субјеката Кантоналног јавног комуналног предузећа за снабдијевање природним гасом „Сарајевогас“ д.о.о" д.о.о. Сарајево, Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево и Владе Кантона Сарајево

Сарајево
Март, 2024. године

Број: УП 06-26-2-005-64/23
Сарајево, 07.03.2024. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачке а) и ц), а у вези са чланом 4. став (1) тачке а), б) и д), чланом 10. став (2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланом 105. Закона о управном поступку («Службени гласник БиХ», бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), у поступку покренутом по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, заступан по адвокату Сеаду Миљковићу, против привредних субјеката Кантоналног јавног комуналног предузећа за снабдијевање природним гасом „Сарајевогас“ д.о.о, Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево и Владе Кантона Сарајево, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1) тачке а), б) и д) и против привредног субјекта Кантоналног јавног комуналног предузећа за снабдијевање природним гасом „Сарајевогас“ д.о.о., ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији, Конкуренцијски савјет на 4.сједници одржаној дана 07.03.2024. године донио је

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да је Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево учинило повреду из члана 4. став. 1) тачка б) и д) Закона о конкуренцији, на начин да је пропустило да донесе Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије.
2. Налаже се Министарству комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево, да одмах, а најкасније у року од 90 дана од дана пријема овог рјешења, поступи у складу са Уредбом о снабдијевању природног гаса Кантона Сарајево, донесе Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије, те тако омогући аплицирање за увјерење о испувањању услова за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије. Доказ о поступању по наложеном, доставити Конкуренцијском савјету одмах након усвајања предметног Правилника.
3. Изриче се новчана казна Министарству комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево, због кршења одредби члана 4. став. 1. тачке б) и д) Закона о конкуренцији, утврђеног у тачки 1. овог рјешења, у висини од 15.000,00 КМ (петнаестхиљада), у смислу члана 48. став. 1. тачка а) Закона о конкуренцији, коју је дужан платити у року од 15 дана од дана пријема овог рјешења.
4. Одбија се Захтјев привредног субјекта УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, против Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења

и заштите околиша Кантона Сарајево, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1) тачке а) Закона о конкуренцији, као неоснован.

5. Одбија се Захтјев привредног субјекта УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, против привредног субјекта Кантоналног јавног комуналног предузећа за снабдијевање природним гасом “Сарајевогас” д.о.о. ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији, као неоснован.
6. Обавезује се привредни субјекат УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, да плати административну таксу на Рјешење у укупном износу од 3.000,00 КМ, у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.
7. Ово рјешење је коначно и биће објављено у Службеном гласнику Босне и Херцеговине, службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет БиХ је дана 13.02.2023. године под бројем: УП 06-26-2-005-1/23 запримио Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) поднесен од привредног субјекта УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, ул. Марка Марулића бр. 2., Сарајево, 71000 Сарајево, заступан по адвокату Сеаду Миљковићу, ул. Вразова 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Подносилац захтјева), против привредних субјеката Кантоналног јавног комуналног предузећа за снабдијевање природним гасом “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, ул. Трг Фадиле Оцаковић Жуте број 4, 71000 Сарајево (у даљем тексту: “Сарајевогас” д.о.о), Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево ул. Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Министарство) и Владе Кантона Сарајево, ул. Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Влада), ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1) тачке а), б) и д) и против привредног субјекта Кантоналног јавног комуналног предузећа за снабдијевање природним гасом “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији.

Анализом достављеног Захтјева и документације, Конкуренцијски савјет БиХ је утврдио да није уплаћена административна такса за дио захтјева који се односи на утврђивање злоупотребе доминантног положаја, те је дана 27.02.2023. године под бројем: УП 06-26-2-005-2/23 упутио захтјев за уплату административне таксе на захтјев за покретање поступка.

Подносилац захтјева је дана 14.03.2023. године (поднесак запримљен под бројем: УП 06-26-2-005-2/23), доставио доказ о уплати административне таксе.

Након комплетирања Захтјева, Конкуренцијски савјет је дана 10.08.2023. године (акт број: УП 06-26-2-005-4/23) Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона о конкуренцији.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су привредни субјекти УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, ул. Марка Марулића бр. 2., Сарајево, 71000 Сарајево, КЈКП “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, ул. Трг Фадиле Оцаковић Жуте број 4, 71000 Сарајево, Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево,

ул. Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево и Влада Кантона Сарајево, ул. Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево.

1.1. Привредни субјекат УНИПРОМЕТ д.о.о. (Подносилац захтјева)

Привредни субјекат „УНИПРОМЕТ“ друштво са ограниченом одговорношћу за пословање некретнинама Сарајево, скраћена ознака фирме „УНИПРОМЕТ“ д.о.о Сарајево, ул. Марка Марулића бр.2 Сарајево, уписан је у судски регистар код Опћинског суда у Сарајеву, под матичним бројем субјекта уписа: 65-01-0878-12 (стари број: 1-1735) оснивачи субјекта уписа и власници капитала су физичка лица (...)*¹.

1.2. Привредни субјекат КЈКП „Сарајевогас“ д.о.о" д.о.о. Сарајево

Привредни субјекат Кантонално јавно комунално предузеће за снабдјевање природним гасом “Сарајевогас” д.о.о. је правни сљедник Кантоналног јавног комуналног предузећа за транспорт и дистрибуцију гаса „Сарајево-гас" Сарајево, које је регистровано при Опћинском суду у Сарајеву под бројем МБС: 65-01-0319-12, оснивач субјекта уписа и власник 100% учешћа у капиталу је Кантон Сарајево.

Према Статуту “Сарајевогас” д.о.о., пословни субјекат представља правно лице које самостално обавља дјелатност од општег интереса, у статусу јавног комуналног предузећа као друштва са ограниченом одговорношћу. Претежна дјелатност овог субјекта је производња гаса, дистрибуција гасовитих горива дистрибуцијском мрежом; Постављање инсталација за воду, гас, гријање, вентилацију и хлађење; изградња објеката нискоградње; одржавање објеката високоградње, нискоградње и њихових дијелова;

1.3. Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево

Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево је орган управе који врши управне и стручне послове утврђене уставом, законом и другим прописима, који се односе на остваривање надлежности Кантона у области комуналних дјелатности, комуналне привреде и инфраструктуре, те области просторног уређења, грађења и заштите околиша, утврђивања стамбене политике, укључујући и доношење прописа који се тичу уређивања и изградње, обнове и реконструкције стамбених објеката;

1.4. Влада Кантона Сарајево

Влада Кантона Сарајево представља извршну власт Кантона Сарајево коју чине премијер и 12 министара.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкуренијски савјет БиХ је током поступка примјењивао одредбе Закона о конкуренцији, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10), те одредбе Закона о управном поступку, у смислу одредби члана 26. Закона.

Такође, током провођења предметног поступка, Конкуренијски савјет БиХ је узео у

---

¹ (...)*- подаци представљају пословну тајну

обзир: Закон о комуналним дјелатностима («Службени новине КС», број 14/16,43/16,10/17- испр., 19/17,20/18 и 22/19), Уредбу о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије («Службене новине КС », број 22/16 и 4/23).

3. Поступак по Захтјеву за покретање поступка

Као разлоге за подношење захтјева, Подносилац захтјева у битном наводи сљедеће:

- Подносилац захтјева овим путем Конкурenciјском савјету подноси Захтјев за покретање поступка против “Сарајевогас” д.о.о., Министарства и Владе, а у вези са поступањем “Сарајевогас” д.о.о. који учествовањем у забрањеном споразуму са Министарством и Владом у смислу члана 4. став 1. тачка а), б) и д) Закона о конкуренцији БиХ (у наставку: Закон о конкуренцији), злоупотребава свој доминантни положај у смислу одредби члана 10. Закона о конкуренцији, а посебно став 2. тачка а), б) и ц) наведеног члана.
- Учешће у забрањеном споразуму Министарства, Владе и “Сарајевогас” д.о.о. се прије свега огледа у чињеници, да Министарство које није испоштовало обавезу дефинисану Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије и до данас није донијело Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије, а на основу којег би Подносилац Захтјева могао аплицирати за издавање увјерења, које је потребно како би био сврстан у исту категорију купаца природног гаса као и КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево (у наставку: „Топлане Сарајево“). Потом, забрањени споразум се огледа и кроз поступање Владе, која одређује и усваја цијене дистрибуције природног гаса Одлуком о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса “Сарајевогас” д.о.о. Влада као орган који својим законодавним дјеловањем утиче на тржишну конкуренцију, оваквим прешутним споразумом прије свега са “Сарајевогас” д.о.о. и са Министарством, Подносиоцу захтјева онемогућава да под истим условима као и Топлане Сарајево купује природни гас и конкурише на релевантном тржишту, већ је принуђен да годинама послује са губитком како у суштини грађани/станари не би плаћали већу цијену гријања. Све наведено је омогућило друштву “Сарајевогас” д.о.о да у суштини свој доминантни положај на релевантном тржишту злоупотребава уз прешутно одобрење друга два наведена субјекта чије (не)дјеловање и (не)чињење значајно утиче на стање на релевантном тржишту.
- Конкретно, Подносилац захтјева сматра да је учешћем у забрањеном споразуму “Сарајевогас” д.о.о. омогућена злоупотреба свог доминантног положаја на тржишту продаје и дистрибуције природног гаса примјеном различитих цијена гаса из Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево бр. 42/15 и 7/21 (у наставку: „Одлука о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса“). Злоупотреба доминантног положаја се огледа кроз примјену различитих критеријума приликом сврставања купаца природног гаса који овај енергент користе за производњу топлоте и дистрибуцију крајњим корисницима (потрошачима/станарима). Подносилац захтјева је у односу на „Топлане Сарајево“, а које се баве производњом и дистрибуцијом топлотне енергије у исте сврхе као и Подносилац захтјева сврстан у категорију „Велике привреде“, те му је Одлуком о цијенама дистрибуције природног гаса, наметнута обавеза плаћања цијене дистрибуције природног гаса по знатној већој цијени у односу на Топлане Сарајево, иако Подносилац захтјева природни гас као и Топлане Сарајево искључиво и једино користи за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, односно гријање станова и простора у стамбеним зградама. “Сарајевогас” д.о.о. као дистрибутер природног гаса на подручју Кантона Сарајево успоставља тарифни систем као основу за обрачун и

наплату испоручених количина природног гаса са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. Тарифна категорија се дефинише тарифним системом који припрема и предлаже дистрибутер “Сарајевогас” д.о.о. а усваја Влада. На тај начин, поступањем “Сарајевогас” д.о.о. уз сагласност Владе на предложени тарифни систем, Подносилац захтјева је принуђен (имплементирајући тарифни систем који примјењују Топлане Сарајево д.о.о.), да послује са губитком како станарима, као крајњим корисницима/потрошачима топлотне енергије, не би повећавао цијену гријања и на тај начин их довео у неповољнији положај у односу на кориснике/потрошаче Топлана Сарајево, чиме је у суштини Подносилац захтјева предмет злоупотребе доминантног положаја и цјеновне дискриминације јер за исту робу и услугу плаћа различиту цијену од својих стварних конкурената.

- Подносилац захтјева је „УНИПРОМЕТ“ друштво са ограниченом одговорношћу за пословање некретнинама Сарајево, које је правни сљедник друштва „НЕКРЕТНИНЕ МИЉАЦКА“ дионичко друштво за пословање некретнинама (у наставку: "Некретнине Миљацка"). Наиме, друштво Некретнине Миљацка се на основу Уговора о припајању број: 546/22 од 27.06.2022. године припојило друштву Унипромет што је уписано Рјешењем о измјенама података Опћинског суда у Сарајеву број: 065-0-Рег-22-003390 од 09.11.2022. године. Унипромет је друштво које је основано и регистровано при Регистру привредних друштава Опћинског суда у Сарајеву под бројем регистрације МБС: 65-01-0878-12 (стари број 1-1735), а који поред регистроване дјелатности продаје и промета некретнина, има регистроване дјелатности производње и снабдјевања паром и климатизација (35.30), те увођење инсталација водовода, канализације и плина и инсталација за гријање и климатизацију (43.22). Заступа га директор Пилав Мухамед, а у сврху конкретног поступка, Подносилац захтјева је у складу са пуномоћи издатом од стране Подносиоца захтјева од дана 23.01.2023. године овластио адвоката Сеада Миљковића за подношење овог захтјева и вођење предметног поступка пред Конкуренијским савјетом (пуномоћ се налази у Прилогу овог Захтјева).
- Субјекти против којих Подносилац подноси овај Захтјев су: “Сарајевогас” д.о.о. правни сљедник Кантоналног јавног комуналног предузећа за транспорт и дистрибуцију гаса „Сарајево-гас“ Сарајево, основано од стране Кантона Сарајево. Према Статуту представља правно лице које самостално обавља дјелатност од општег интереса, у статусу јавног комуналног предузећа као друштва са ограниченом одговорношћу. Претежна дјелатност овог субјекта је производња гаса, дистрибуција гасовитих горива дистрибуцијском мрежом; Постављање инсталација за воду, гас, гријање, вентилацију и хлађење; изградња објеката нискоградње; одржавање објеката високоградње, нискоградње и њихових дијелова
- Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево је државни орган који врши управне и стручне послове утврђене уставом, законом и другим прописима, који се односе на остваривање надлежности Кантона у области комуналних дјелатности, комуналне привреде и инфраструктуре, те области просторног уређења, грађења и заштите околиша, утврђивања стамбене политике, укључујући и доношење прописа који се тичу уређивања и изградње, обнове и реконструкције стамбених објеката; и
- Влада Кантона Сарајево представља извршну власт Кантона Сарајево коју чине премијер и 12 министара. Влада на основу Уредбе о снабдјевању природним гасом Кантона Сарајево има законодавну моћ која се огледа у надлежности за одређивање и усвајање цијене дистрибуције природног гаса Одлуком о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево

Релевантно тржиште

- Узимајући у обзир законодавни оквир у БиХ, нарочито цитиране одредбе релевантних закона у поглављу III Захтјева и Одлуке о релевантном тржишту, Подносилац захтјева предлаже да се у конкретном случају релевантно тржиште производа одреди тржиште дистрибуције гаса који се користе за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим корисницима (потрошачима).
- Подносилац захтјева алтернативно као релевантно тржиште производа или услуга одређује тржиште продаје природног гаса категорији купаца наведеној у Одлуци о цијенама дистрибуције природног гаса, а који исти користе за производњу и продају топлотне енергије крајњим корисницима/потрошачима. Наведено тржиште је такође значајно, јер се на њему огледају негативни ефекти дискриминаторног поступања “Сарајевогас” д.о.о., Министарства и Владе.
- С обзиром да “Сарајевогас” д.о.о. дјелује на територији Кантона Сарајево, Министарство је надлежно за доношење прописа за територију Кантона Сарајево, а Влада за одређивање и усвајање цијена дистрибуције природног гаса, Подносилац захтјева предлаже да се у складу са чланом 5. Одлуке о релевантном тржишту, као географско тржиште одреди тржиште Кантона Сарајево.

Опис чињеничног стања

- Чланом 4. ставом 1), тачкама а) и д) је прописано да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прећутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговинских услова, и примјену различитих услова за идентичне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију.
- Имајући у виду да је чланом 10. Уредбе о снабдијевању природним гасом Кантона Сарајево, прописано да дистрибутер (у овом случају “Сарајевогас” д.о.о) је обавезан успоставити тарифни систем, као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса, са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. Ставом 2. истог члана је дефинисано да се тарифне категорије дефинишу тарифним системом, који припрема и предлаже “Сарајевогас” д.о.о, а усваја Влада и објављује у службеним новинама.
- Уредба о снабдијевању природним гасом Кантона Сарајево чланом 10. Прописује, да је дистрибутер, у овом случају “Сарајевогас” д.о.о., обавезан успоставити тарифни систем, као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса, са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. Надаље, истим чланом је прописано да се тарифне категорије дефинишу тарифним системом, који припрема и предлаже дистрибутер (“Сарајевогас” д.о.о), а усваја Влада и објављује у службеним новинама.
- “Сарајевогас” д.о.о. одређује цијене и категорије купаца природног гаса на основу тога у коју категорију субјекат спада и да ли је овлаштен за обављање комуналних дјелатности у складу са Законом о комуналним дјелатностима узимајући у обзир сврху за коју ће гас бити кориштен.
- Уредба о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије чланом 4. прописује да производњу и испоруку топлотне енергије обавља енергетски субјект регистрован за обављање ове дјелатности (давалац услуге). Давалац услуге може обављати енергетску дјелатност производње и

испоруке топлотне енергије само на основу увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности. Увјерење за обављање наведене дјелатности издаје Министарство. Министарство доноси Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије на основу којег издаје претходно наведено увјерење.

- Дакле, да би привредни субјекат био сврстан у категорију Топлане-Сарајево, мора прибавити увјерење од Министарства о испуњавању услова за производњу и испоруку топлотне енергије. Као што је раније наведено, предметно увјерење се издаје на основу Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије, који надлежно Министарство никада није усвојило. Самим тим, како није испоштована наведена обавеза од стране Министарства, Подносилац захтјева је онемогућен да аплицира за издавање увјерења.
- Оваквим поступањем Влада, Министарство и “Сарајевогас” д.о.о. поступају супротно наведеним одредбама члана 4. Закона, те су оваквим прешутним дјеловањем створили услове на тржишту у којима “Сарајевогас” д.о.о. природни гас који се користи за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим потрошачима продаје по различитим цијенама Топланама и Подносиоцу захтјева, стављајући тако Топлане Сарајево у повољнији положај у односу на конкуренте, укључујући и Подносиоца захтјева. “Сарајевогас” д.о.о. Подносиоца захтјева Одлуком о цијенама дистрибуције природног гаса Кантона Сарајево сврстава у категорију „Велике привреде“ и цијену за природни гас наплаћује у износу од 1,460 KM/Sm³, док Топлане исти енергент за производњу топлоте, а који користе за исте сврхе као и Подносилац захтјева, плаћају по цијени од 1,261 KM/Sm³. Овакво поступање Министарства и “Сарајевогас” д.о.о. је додатно омогућено и одобрено од стране Владе, која одобри и усвоји цијене дистрибуције природног гаса стварајући на тај начин дискриминацију и нелојалну конкуренцију на тржишту.
- У сврху рјешавања проблема који је настао на релевантном тржишту, Подносилац захтјева се у неколико наврата обраћао надлежним институцијама са захтјевом за исправно поступање. Прије свега Подносилац захтјева се дана 07.07.2022. године обратио “Сарајевогас” д.о.о. са Захтјевом за правилну примјену Одлуке о цијенама дистрибуције природног гаса (Прилог - Доказ број 1 - Захтјев за правилну примјену Одлуке о цијенама дистрибуције природног гаса број: 213/22 од 07.07.2022. године). На основу овог захтјева “Сарајевогас” д.о.о. је из непознатог разлога, дјелујући изван својих овласти рјешавајући по захтјеву донијело Рјешење број: 0101-03-2407/22 од дана 26.08.2022. г. (Прилог - Доказ број 2). Предметним рјешењем “Сарајевогас” д.о.о. је одбио захтјев Подносиоца захтјева (односно његовог правног предника) и онемогућио примјену исте тарифе као и за дистрибуцију природног гаса Топланама Сарајево и домаћинствима, образлажући да се ради о комуналном, односно непрофитном дјелатности организованој у служби грађана. Надаље, у образложењу предметног рјешења је наведено да се Подносилац захтјева према тарифном систему усвојеном од Владе третира као индустријски потрошач/привредно друштво, иако је потпуно јасно да Подносилац захтјева није индустријски потрошач и да природни гас искључиво користи за производњу топлотне енергије за домаћинства. “Сарајевогас” д.о.о. је у наведеном рјешењу навео, да Подносилац захтјева може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије само на основу увјерења издатог од стране Министарства. Коначно, “Сарајевогас” д.о.о. у Рјешењу наводи да се тарифа која важи за Топлане Сарајево, на Подносиоца захтјева не бих могла примијенити чак и уколико добије предметно увјерење од Министарства јер је Одлуком Владе утврђено да једино Топлане Сарајево могу бити у наведеној тарифној категорији купаца?

- Након наведеног, Подносилац захтјева се обратио и Министарству са дописом од 298/22 од 14.09.2022. године (Прилог - Доказ број Б - Захтјев за правичну примјену Одлуке о цијенама дистрибуције природног гаса). На наведени допис Подносилац захтјева није добио одговор, па се Подносилац захтјева поново обратио Министарству са дописом број: 357/22 од 04.11.2022. године (Прилог-Доказ број 4 - Захтјев за повратну информацију у вези Захтјева за правичну примјену Одлуке о цијенама дистрибуције природног гаса од 14.09.2022. године број:357/22 од 04.11.2022. године). На наведене дописе је одговорено дана 27.10.2022. године (одговор запримљен дана 09.11.2022.) (Прилог - Доказ број 15 - Допис Министарства - Одговор на захтјев број: 05-11-35738/22 од 27.10.2022.год.) у којем Министарство апсурдно наводи да му није познато да се Подносилац захтјева обраћао у вези достављања доказа о испуњавању услова прописаних чланом 13. Закона о комуналним дјелатностима? Овакав навод Министарства је прије свега нетачан јер већ дужи низ година се покушава ријешити овај проблем. Чак да је овај навод и тачан поставља се питање који би правни основ био за Подносиоца захтјева да се обрати Министарству када никад то исто Министарство није усвојило Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије? Да апсурд буде већи Министарство у даљем тексту наводи „да је у потпуности посвећено доношењу подзаконских аката о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије путем централног/даљинског система загријавања у најскоријем могућем року чиме би се у потпуности регулирала ова комунална дјелатност од опћег друштвеног интереса у Кантону Сарајево. Основано је питати зашто Министарство и након више од 6 година није донијело предметни подзаконски акт иако је у складу са Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије било дужно то урадити?
- С друге стране намеће се питање како и на основу чега Топлане Сарајево тренутно обављају предметну дјелатност и то у повлашћеном положају у односу на друге конкуренте? Претпоставка Подносиоца захтјева је да су Топлане Сарајево, у складу са раније важећим Законом о комуналним дјелатностима из 2004. године вјероватно и имале увјерење о испуњавању услова за обављање ове дјелатности које је издавао надлежни орган за комуналне послове.
- Надаље, и раније важећом Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије („Службене новине Кантона Сарајево број: 2/13) је такође била наметнута обавеза посједовања увјерења за обављање предметне дјелатности и то опет на основу Правилника који никад није донесен.
- Горе наведено намеће одређена питања, Да ли је, како и на основу чега Топланама Сарајево издато наведено увјерење (с обзиром да Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије никад није усвојен)? Ако је издато предметно увјерење Топланама Сарајево на основу ранијих прописа или предметне Уредбе (па и без усвајања наведеног Правилника) који му је рок важења био и да ли је исто још важеће? Све ово јасно указује да су учесници у забрањеном споразуму довели Подносиоца захтјева (а у суштини и крајње потрошаче топлотне енергије - домаћинства) у неповољнији положај у односу на конкуренте и кориснике топлотне енергије којима услугу пружају Топлане Сарајево.
- Чланом 10. ставом (1) је прописано да Кантон, Град и општине обезбјеђују обављање комуналних дјелатности, између осталог снабдијевања топлотном енергијом путем централног гријања, путем привредног друштва. Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије чланом 4. ставом 1. је прописано да производњу и испоруку топлотне енергије

обавља енергетски субјекат регистрован за обављање наведене дјелатности. Енергетски субјекат може ову дјелатност обављати само уколико прибави увјерење о испуњавању услова. Став 3) истог члана Уредбе прописује да увјерење из претходног члана издаје Министарство на основу Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије, који доноси Министарство.

- Узимајући у обзир одредбе Закона о комуналним дјелатностима, Уредбе о снабдијевању природним гасом, Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, већ наведено и више него очигледно је да “Сарајевогас” д.о.о учествујући у забрањеном споразуму врши и злоупотребу доминантног положаја на релевантном тржишту тако што директно намеће нелојалне продајне цијене и трговинске услове за продају природног гаса по различитим цијенама Подносиоцу захтјева и осталим привредним субјектима у односу на Топлане Сарајево, а који исти користе у исте сврхе као и Топлане Сарајево, чиме ограничава тржишну конкуренцију у складу са чланом 10. став 2) тачка а) Закона о конкуренцији.
- Наведено је забрањено и самим прописима које у свом пословању дужан примјењивати и “Сарајевогас” д.о.о. као дистрибутер природног гаса, а што је конкретно утврђено и одредбама члана 8. Уредбе о снабдијевању природним гасом, и то: (1) Дистрибутер је обавезан да омогући равноправан и недискриминирајући приступ кориштењу гаса из дистрибутивног гасног система Кантона Сарајево свим заинтересираним субјектима, а у оквирима техничких могућности. Поред тога, код одређивања категорија купаца у Одлуци о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса, Влада је усвајањем Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције гаса омогућила “Сарајевогас” д.о.о. да примјењује различите услове за исту врсту послова са осталим странама, чиме Подносиоца захтјева доводи у неравноправан и неповољан конкурентски положај у складу са чланом 10. ставом 2), тачком ц) Закона о конкуренцији. Надаље, Влада као посљедњи и законодавни орган у овој области потврђује дискриминаторно поступање “Сарајевогас” д.о.о. према Подносиоцу захтјева и осталим заинтересираним субјектима, те на крају самим крајњим купцима топлотне енергије/домаћинствима.
- Подносилац захтјева трпи озбиљну финансијску штету која се рефлектује на немогућности да омогући својим купцима/домаћинствима којима пружа наведену услугу конкуренту цијену гријања.
- Као што је већ раније наведено и објашњено у Захтјеву, Подносиоцу захтјева је потребно увјерење о испуњавању услова за производњу и испоруку топлотне енергије, да би био сврстан у исту тарифну категорију, те како би плаћао природни гас по истој цијени као и Топлане Сарајево. Да би Министарство издало увјерење, Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије је наведена обавеза доношења Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије.
- Како до данас Министарство није донијело Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије, Подносилац захтјева, те и други субјекти који се баве овом дјелатношћу, дискриминирани су Одлуком о цијенама дистрибуције природног гаса коју је донијела Влада, тако што без претходно наведеног увјерења од стране Министарства и измјеном предметне Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса од стране Владе Кантона Сарајево не могу бити сврстани у исту тарифну категорију као и Топлане.
- Подносилац захтјева, те остали инвеститори за изградњу стамбено-пословних комплекса, су се почели бавити овом дјелатношћу управо из разлога што Топлане Сарајево немају изграђену инфраструктуру у већем дијелу града гдје је отпочела станоградња. Топлане Сарајево нису инфраструктуром пратиле овај развој, те су Подносилац захтјева, као и остали привредни субјекти били

приморани да рјешавају питање гријања изградњом властитих топлана или котловница. У том контексту битно је навести да је Закон о комуналним дјелатностима чланом 1. тачком д) прописао, да Кантон обезбјеђује снабдијевање топлотном енергијом путем централног даљинског система загријавања. Надаље, члан 8. Закона о комуналним дјелатностима прописује, да Кантон може посебним прописом повјерити Граду или опћинама у цијелости или дјелимично обезбјеђивање и обављање комуналних дјелатности. Кантон, Град и опћине, у складу са наведеном надлежношћу обезбјеђују обављање комуналних дјелатности путем јавног предузећа или привредног друштва. Кантон Сарајево је обављање наведене дјелатности повјерио Топланама Сарајево. Топлане Сарајево са једне стране својим монополом на наведеном тржишту и с друге стране својом немогућношћу да пруже свим грађанима услугу гријања приморали Подносиоца захтјева и друге учеснике на тржишту да сами, и о свом трошку, развију наведену инфраструктуру, а онда су их Влада Кантона Сарајево, Министарство и “Сарајевогас” д.о.о. недоношењем адекватних прописа (које су у складу са важећим законима били дужни донијети) и дискриминирајућом примјеном “тарифних маказа” довели у незавидан положај. За Подносиоца Захтјева постоје двије опције, једна је да својим корисницима/домаћинствима почне наплаћивати већу цијену гријања, а друга је да сам сноси трошак таквих незаконитих и дискриминирајућих тарифних маказа. Обје наведене опције су штетне, или за домаћинства или за Подносиоца захтјева који за сада једини трпи ту штету.

- Да би у цијелости схватили на који начин забрањени споразум утиче на субјекте који дјелују на тржишту производње и испоруке топлотне енергије у наставку ћемо објаснити поступак усвајања тарифе гријања за Топлане Сарајево од стране Владе, те доказати да претходно објашњено поступање субјеката против којих се подноси овај Захтјев ствара дискриминацију на тржишту.
- Топлане Сарајево као јавно комунално предузеће које врши производњу и испоруку топлотне енергије крајњим потрошачима - грађанима припрема тарифу гријања за сваку сезону. Топлане Сарајево предметну тарифу гријања припремају на основу Тарифног система и Методологије обрачуна испоручене топлотне енергије од 25.07.2016. године (Прилог - Доказ број 14 - Тарифни систем "Топлане - Сарајево" са Методологије обрачуна испоручене топлотне енергије.) Након што Топлане Сарајево припреме тарифу тј. приједлог висине цијене комуналне услуге, неовисно стручно тијело Владе у складу са чланом 22. став 5. Закона о комуналним дјелатностима утврђује валидност калкулације и коначан приједлог висине цијене комуналне услуге. Затим, Влада одређује и усваја стварну цијену комуналне услуге, што се у конкретном случају огледа кроз усвајање Одлуке о висини тарифних ставова Топлане Сарајево (Прилог - Доказ број 12 - Одлуке о висини тарифних ставова „Топлане -Сарајево“ д.о.о. Сарајево).
- Наведени поступак усвајања цијене комуналне услуге за испоруку топлотне енергије није споран, међутим спорно је то што цијена по којој “Сарајевогас” д.о.о продаје гас Топланама Сарајево које потом исто користе за производњу испоруку и продају топлоте крајњим купцима – грађанима, омогућава Топланама Сарајево да послују са нето добити. Прецизније, различите цијене природног гаса утврђене Одлуком о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса које “Сарајевогас” д.о.о. примјењује на Топлане Сарајево, и у конкретном случају Подносиоца захтјева, стварају такве услове на тржишту у којима се осталим субјектима који се баве истом дјелатношћу, као Топлане Сарајево ствара значајна материјална штета.
- Подносилац захтјева као друштво које се бави производњом и испоруком топлотне енергије за загријавање домаћинстава у Насељу „Миљацка“ (њих 1.050) код утврђивања цијене примјењује као и Топлане идентичну: Одлуку о

висини тарифних ставова Топлане Сарајево (Прилог - Доказ број 12) усвојену од стране Владе; као и Тарифни систем "Топлане - Сарајево" д.о.о. са Методологијом обрачуна испоручене топлотне енергије (Прилог - Доказ број 14) усвојену од стране Топлана Сарајево, како крајње кориснике - домаћинства не би довео у неравноправан положај у односу на домаћинства која користе топлотну енергију произведену од стране Топлана Сарајево.

- Чињеница је да комунално јавно предузеће које обавља дјелатност од јавног интереса сваке године оствари нето добит, док је Подносилац захтјева приморан да послује са губитком. Топлане Сарајево су у току 2019. године и 2020. године оствариле укупну нето добит у износу од 9.030.589 КМ док је Подносилац захтјева примјењујући исту тарифу као и Топлане пословао са губитком од чак 78.530.36 КМ. Поставља се питање, гдје је овдје равноправност субјеката када јавно комунално предузеће које обавља дјелатности од јавног интереса остварује велику финансијску добит која је омогућена, како је раније објашњено, примјеном различитих услова за истоврсне трансакције од стране "Сарајевогас" д.о.о., Министарства и Владе у односу на Подносиоца захтјева који искључиво и једино користи природни гас за обављање идентичне дјелатности, као и Топлане Сарајево, при чему Подносилац захтјева послује са губитком!?
- Имајући у виду све наведено, јасно се да закључити да се Подносилац захтјева налази у неравноправном и неповољном конкурентском положају у односу на Топлане Сарајево, те да ће корисници његових услуга - домаћинства, уколико Савјет не реагује, бити изложени ризику да плаћају већу цијену гријања у односу на кориснике Топлана Сарајево. Примјерено је поставити питање: Зашто?

Законски оквир за подношење захтјева

- У складу са чланом 27. став 1. Закона, Савјет поступак покреће по службеној дужности или на основу захтјева странке. Одредбама става 3. истог члана превиђено је да захтјев за покретање поступка пред Савјетом између осталих, може поднијети и свако правно лице које за то има правни или економски интерес. Подносилац захтјева, као директно оштећени предметним поступањем субјеката против којих се покреће поступак, несумњиво има правни интерес да Савјету поднесе захтјев за покретање предметног поступка.
- У складу са чланом 2. ставом б. Закона исти се примјењује на сва правна и физичка лица која се посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга која могу својим дјеловањем спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта без обзира на правни статус, облик власништва, сједиште или пребивалиште субјекта, а који такође укључује и органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште.
- У овом дјелу скрећемо пажњу Савјету, да је Подносилац захтјева упознат са чињеницом да је још током 2010. године Савјет одлучивао по захтјеву привредног субјекта УНИС „ЕНЕРГЕТИКА" д.о.о. Сарајево против "Сарајевогас" д.о.о. о утврђивању злоупотребе доминантног положаја од стране "Сарајевогас" д.о.о. иако је чињенична основа донекле слична, сматрамо да Рјешење у предмету број 01-03-26-040-42-11/09 из 2010. године није релевантно за овај поступак из више разлога.
- Прије свега, од доношења поменутог Рјешења од стране Савјета је прошло 13. година, те је у том периоду дошло до значајних промјена на релевантном тржишту дистрибуције гаса који се користи за производњу и продају топлоте крајњим корисницима, тј. купцима.

- Приликом одлучивања у предмету из 2010. године на снази није била Уредба о снабдијевању природним гасом Кантона Сарајево која је, како је раније објашњено, донесена 2016. године. Уредба о снабдијевању природним гасом пружа могућност и другим привредним субјектима да буду регистровани и обављају дјелатност производње и испоруке топлотне енергије у Кантону Сарајево на исти начин као и Топлане Сарајево. Главни фактор који је утјецао на то је повећање станоградње и чињеница да Топлане Сарајево својом инфраструктуром нису пратили урбани развој града.
- Коначно, за разлику од наведеног предмета, овај Захтјев се подноси против три различита субјекта и то примарно због њиховог учешћа у забрањеном споразуму, а који за последицу има злоупотребу доминантног положаја чије ефекте Подносилац захтјева трпи.
- Према томе, постоји потреба и нужност да се регулатива и понашање учесника на релевантном тржишту прилагоди тржишту и његовој либерализацији која свим потрошачима треба да осигура равноправан и недискриминирајући положај, а не да га се не чињењем одговорних нарушава, поготово узимајући у обзир да се у конкретном случају природни гас (чије су цијене у последње вријеме значајно нарасле) користи искључиво за производњу и испоруку топлоте крајњим потрошачима - домаћинствима који ће у коначници трпјети стварну штету (коју већ друже вријеме трпи Подносилац захтјева).
- Уважавајући све наведено сматрамо да одлука Савјета у предмету из 2010. године није од значаја за одлучивање у овој ствари, те да иста може само послужити као доказ да се пракса учесника на тржишту против којих се подноси овај Захтјев није промијенила успркос измјени прописа и тржишта у цјелини, те су у том смислу субјекти против којих се овај Захтјев подноси, у потпуности пасивно легитимирани у овом поступку.
- Подносилац захтјева предлаже да Савјет у складу са Законом и важећим прописима донесе закључак о покретању поступка против “Сарајевогас” д.о.о., Министарства и Владе као противне стране, у складу са чланом 32. Закона о конкуренцији.

Подносилац захтјева предлаже да Савјет, након поступка проведеног на основу Захтјева, донесе сљедеће:

- Утврђује се да Министарство недоношењем Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије како је наложено Уредбом о снабдијевању природним гасом Кантона спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту дистрибуције гаса који се користи за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим корисницима.
- Утврђује се да Влада усвајањем цијене дистрибуције природног гаса на основу предложене дискриминаторне тарифне категорије од стране „Сарајевогас” д.о.о нарушава тржишну конкуренцију на тржишту дистрибуције гаса који се користи за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим корисницима.
- Утврђује се да “Сарајевогас” д.о.о. учешћем у забрањеном споразуму извршило злоупотребу доминантног положаја на тржишту услуга дистрибуције гаса који се користе за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим корисницима на територији Кантона Сарајево.
- Налаже се Влади да изврши измјене и допуне Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса КЈКП „Сарајевогас” д.о.о на начин гдје ће друга привредна друштва која се баве истом дјелатношћу као и Топлане Сарајево сврстати у исту категорију купаца, те одредити исту цијену за куповину природног гаса.
- Налаже се Министарству да у року од 60 дана од дана пријема Рјешења донесе Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности производње и

испоруке топлотне енергије, те тако омогући недискриминирајућу примјену Уредбе о снабдијевању природним гасом Кантона Сарајево на све тржишне конкуренте.

- Налаже се „Сарајевогас” д.о.о да без одлагања прекине све радње злоупотребе доминантног положаја на тржишту услуга дистрибуције гаса који се користи за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим корисницима на територији Кантона Сарајево, на начин да ће предложити Влади Кантона Сарајево тарифни систем у којем ће омогућити да привредна друштва која се баве истом дјелатношћу, као и Топлане Сарајево, буду сврстана у исту категорију купаца.
- Изриче се новчана казна Министарству, Влади и “Сарајевогас” д.о.о. у смислу одредби члана 48. Закона о конкуренцији, коју је исто дужно платити у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог рјешења. У случају да се изречене новчане казне из претходне тачке не уплате у наведеном року, исте ће наплатити присилним путем, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, у складу са важећим прописима Босне и Херцеговине.

На основу достављене документације, Конкуренцијски савјет је оцијенио да није могуће без проведеног поступка утврдити постојање повреде Закона на које Подносилац захтјева указује, те је у смислу члана 32. става (2) Закона, донио Закључак о покретању поступка број: УП 06-26-2-005-6/23 дана 10.08.2023. године, ради утврђивања забрањеног конкуренцијског дјеловања, у смислу члана 4. став (1) тачке а), б) и д) и злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став (2). тачке а), б) и ц) Закона.

Привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево је Конкуренцијском савјету у одобреном року доставио одговор на Захтјев и Закључак, поднеском број: УП 06-26-2-005-17/23, у којем је навео сљедеће:

„Чл. 7., 8., 9. и 10. Закона о комуналним дјелатностима је прописано да Кантон, Град или опћина у складу са утврђеним надлежностима обезбјеђују обављање комуналних дјелатности путем јавног предузећа, те се самим тиме те дјелатности третирају као непрофитне дјелатности, односно, дјелатности које су организоване у служби грађана. Под комуналним дјелатностима подразумјева се пружање комуналних услуга од интереса за физичка и правна лица, те финансирање грађења и одржавања објеката и уређење комуналне инфраструктуре као цјеловитог система на подручју Кантона, као и Града Сарајево и опћина. У складу са наведеним у члану 7. тачка д. прописано је да снабдијевање топлотном енергијом путем централног даљинског система загријавања спада у комуналну дјелатност.

Чланом 10. Уредбе о снабдјевању природним гасом прописано је, да је Дистрибутер обавезан успоставити тарифни систем, као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса, са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. Тарифне категорије се дефинишу тарифним системом, који припрема и предлаже дистрибутер, а усваја Влада и објављује у службеним новинама.

У складу с тим Влада је на сједници одржаној 22.10.2015. године донијела Одлуку о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса, која је објављена у Службеним новинама број: 42/15. У поменутој Одлуци је наведено под тачком 2. Тарифна категорија „Топлане-Сарајево” д.о.о. Сарајево. У тарифну категорију „Топлане-Сарајево” спада само један купац, а то је Кантонално јавно комунално предузеће „Топлане-Сарајево” д.о.о. Сарајево. У тарифну категорију „Велики потрошачи” сврставају се, између осталог, купци који су прикључени на дистрибутивну гасну мрежу као индустријски потрошачи/привредна друштва, као што је Подносилац захтјева.

Даље, чланом 4. Уредбе о општим условима за прозводњу, испоруку и кориштење топлотне енергије прописано је, да производњу и испоруку топлотне енергије обавља енергетски субјект регистрован за обављање ове дјелатности. Давалац услуге може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије само на основу увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности. Поменуто увјерење издаје Министарство, на период који, зависно од техничких услова, врсте и капацитета енергетске дјелатности, које пропише Министарство.

Напомиње се, да је подносилац захтјева комерцијално друштво, док су Топлане Сарајево основане ради обављања комуналне дјелатности. Такође, наглашава да Законом о конкуренцији није забрањен доминантан положај на тржишту роба или услуга ако привредни субјект својим поступањем не спрјечава, ограничава или нарушава тржишну конкуренцију. Привредни субјект има доминантан положај на тржишту роба или услуга уколико има учешће веће од 40% “Сарајевогас” д.о.о. има тржишно учешће од 100% на релевантном тржишту јер има изграђену инфраструктуру.

Чланом 22. Закона о комуналној дјелатности предвиђено је да висину цијене и начин плаћања комуналне услуге предлаже давалац комуналне услуге, на основу детаљне калкулације, а у складу са одредбама члана 15. цијена комуналне услуге садржи све трошкове текућег одржавања и функционисања комуналног система на који се односи, те трошкове набавке нових сталних средстава даваоца комуналне услуге према члану 37. став (2) тачка а) и ставу (3) овог закона. У цијену комуналне услуге укључена је амортизација, која се састоји из амортизације сталних средстава даваоца комуналне услуге и амортизације сталних средстава инфраструктурног комуналног система, односно добара у опћој употреби. Валидност калкулације и коначан приједлог висине цијене комуналних услуга утврђује неовисно стручно тијело Владе Кантона, Града односно опћине, а стварну цијену комуналних услуга одређује и усваја Влада Кантона, градско односно опћинско вијеће, у складу са надлежностима из чл. 7., 8. и 9. Закона.

Дакле, “Сарајевогас” д.о.о. је основан од стране Кантона за обављање комуналне дјелатности, као и Топлане Сарајево из чега произилази да су као комунална предузећа основани ради обављања комуналних дјелатности, које су у служби грађана, те немају комерцијалну сврху. Напомињемо, да Сарајевогас нема правног основа да Подносиоцу захтјева обрачунава цијену природног гаса по категорији Топлане Сарајево, све док се не измјени Одлука о утврђивању цијене дистрибутивног гаса, а цијена се утврђује у складу са Законом о комуналној дјелатности.

Подносилац захтјева истиче да је упознат с чињеницом да се током 2010. године одлучивало по захтјеву УНИС ЕНЕРГЕТИКА д.о.о. Сарајево о утврђивање злоупотребе доминантног положаја од стране “Сарајевогас” д.о.о. Међутим, неосновано истиче да чињенична основа је донекле слична, али сматра да Рјешење број: 01-03-26-040-42-11/09 из 2010. године није релевантно за овај поступак. Као разлози се наводе да у том периоду није била на снази Уредба о снабдјевању природним гасом Кантона Сарајево, која је донесена 2016. године, а која пружа могућност и другим субјектима да обављају прозводњу и испоруку топлотне енергије у Кантону Сарајево на исти начин као и Топлане Сарајево и за разлику од захтјева из 2010. године овај захтјев се подноси против три различита субјекта и то примарно због њиховог учешћа у забрањеном споразуму који за посљедицу има злоупотребу доминантног положаја. Међутим, у потпуности су нетачни наводи које је подносилац захтјева изнио у захтјеву из сљедећих разлога: Тачно је да је Уредба о снабдјевању природним гасом донесена 2016. године, али правна ограничења да се подносилац захтјева сврста у категорију потрошача Топлане Сарајево се црпи из правног оквира који је регулисан Законом о комуналној дјелатности, којим је регулисан начин методологије и калкулације цијене природног гаса. Околности и правни основ обрачуна цијене природног гаса, као и категоризација купаца се од доношења овог акта нису мијењале. Закон о комуналној дјелатности је *lex generalis* који се као такав примјењује и сматрамо да поменута Уредба нема правног значаја за доношење Одлуке од стране Конкуренцијског савјета.“

У остављеном временском року, Конкуренијски савјет БиХ је дана 08.09.2023. године под бројем: УП 06-26-2-005-19/23 запримио поднесак Закључак Владе Кантона Сарајево и Одговор на Закључак о покретању поступка, Министарства у којем наводе слиједеће:

„Министарство је запримило предметни акт Конкуренијског савјета број: УП 06-26- 2-005-13/23 од 11.08.2023. године, "Закључак о покретању поступка на основу Захтјева за покретање поступка привредног субјекта УНИПРОМЕТ д.о.о. Сарајево, ул. Марка Марулића, бр. 2., 71000 Сарајево., који је заступан по адвокату Сеаду Миљковићу.

Закључком о покретању поступка број: УП 06-26-2-005-13/23 од 11.08.2023. године, покренули сте поступак по захтјеву напријед наведеног привредног субјекта, а против “Сарајевогас” д.о.о. овог Министарства и Владе.

Разлоге које наводите су ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1) тачка а), б) и д), између овог Министарства и Владе и “Сарајевогас”, те против кантоналног јавно комуналног предузећа које у складу са законским прописима обавља дјелатност од општег интереса, комуналну дјелатности индивидуалне комуналне потрошње, снабдијевање природним гасом, као друштво са ограниченом одговорношћу, ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији.

У складу са претходно наведеним достављамо сљедећи одговор: У Службеним новинама ФБиХ, број: 60/23 објављен је Закон о енергији и регулацији енергетских дјелатности у Федерацији БиХ, гдје је у члану 23. став (1) тачка ц) прописано доношење тарифних методологија и одређених цијена и накнада, а у члану 13. став (1) тачка к) прописано је да се под енергетском дјелатношћу сматра дистрибуција природног гаса. Из овога произлази да Кантон Сарајево више нема никакве надлежности по питању тарифног система “Сарајевогас” д.о.о. те стога сматрамо да је даљње вођење поступка по захтјеву Подносиоца захтјева закашњело и да је предметна материја сада у искључивој надлежности Регулаторне комисије за енергију у ФБиХ. Истовремено, овдје желимо напоменути да поред промјене законске регулативе у ФБиХ, Подносилац захтјева није уопште испунио услове из Уредбе о општом условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, члан 4. ст. (2) и (3) према којем је овај привредни субјекат морао добити увјерење ресорног министарства за обављање ове дјелатности.

Поред недостатка увјерења, прописаног наведеном Уредбом, једино тијело које утврђује цијену за комуналне дјелатности, односно испоруку топлотне енергије је Неовисно стручно тијело које формира Влада и којем се Подносилац захтјева није обраћао за провођење тарифног поступка за своје услуге. Оно што сљедеће желимо нагласити је то, да се УНИС ЕНЕРГЕТИКА д.о.о. још 2010. године обраћао Конкуренијском савјету са готово идентичним захтјевом и тада је исти одбијен, а што прилажемо уз овај одговор, што значи да је Савјет већ одлучивао по овом питању. Подносилац захтјева је кроз све ове године радио без увјерења ресорног Министарства, а цијену није формирао путем Неовисног стручног тијела, односно Одлуке Владе Кантона Сарајево о давању сагласности на тај тарифни систем. За све ово вријеме Подносилац захтјева је добровољно пристајао на тарифни систем “Сарајевогас” д.о.о., а као што смо већ напоменули Савјет је још 2010. године одлучивао о оваквом питању.

Имајући у виду да је Законом о енергији и регулацији енергетских дјелатности у ФБиХ успостављен регулаторни оквир у којем сада једину надлежност за утврђивање, тј. доношење тарифних методологија и одређивање цијена и накнада има Регулаторна комисија за енергију са сједиштем у Мостару, те још једном желимо поновити да је сада комплетна предметна проблематика, односно евентуална измјена тарифног система “Сарајевогас” д.о.о у потпуној надлежности ове комисије, уз нагласак да је почетак провођења усвајања нових тарифних методологија ствар ове комисије, као и евентуално подношење захтјева овој комисији од стране “Сарајевогас” д.о.о. ако буду

сматрали да је потребно измијенити методологију и тарифни систем. Влада, као и ово Министарство немају више апсолутно никакве надлежности по овом питању, тако да је нужно да у овом дијелу обуставите поступак према Влади и ресорном министарству, а ако сматрате потребним поступак водите према “Сарајевогас” д.о.о. мада и даље сматрамо да се ради о већ пресуђеној ствари из 2010. године.“

Подносилац захтјева је дана 14.09.2023. године, у остављеном року доставио очитовање на „Одговор Сарајевогаса на Закључак о покретању поступка Конкуренијског савјета Босне и Херцеговине, број: УП 06-26-2-005-12/23 од 11.08.2023. године“, у ком се наводи:

Одговор “Сарајевогас” д.о.о. је нејасан и неконзистентан и исти не садржи нити један конкретан навод или доказ којим би се тврдње изнесене у Захтјеву за покретање поступка од 13.02.2023. године довеле у питање; оповргнуте или евентуално потврдиле као нетачне.

Није потпуно јасно зашто “Сарајевогас” д.о.о. кроз цијели свој Одговор цитира одредбе прописа, а пропушта исте аргументовано образложити и ставити у контекст навода из Захтјева за покретање поступка? “Сарајевогас” д.о.о. се на самом почетку без икакве јасне аргументације позива на одредбе чл. 7., 8., 9. и 10. Закона о комуналним дјелатностима, гдје је наведено да Кантон, Град или опћина у складу са утврђеним надлежностима обезбјеђују обављање комуналних дјелатности путем јавног предузећа, те самим тиме те дјелатности третирају као непрофитне, односне као дјелатности организоване у служби грађана.

Неспорно је да Кантон, Град или опћина у складу са утврђеним надлежностима обезбјеђују обављање комуналних дјелатности које би требале бити организоване у служби грађана. Оно што није наведено од стране “Сарајевогас” д.о.о. из непажње или је намјерно пропуштено је чињеница да је истим одредбама прописано је да Кантон, Град и опћина обављање комуналних дјелатности могу, између осталог, обезбиједити путем привредног друштва. Неспорно је да је Кантон Сарајево обављање наведене дјелатности повјерио Топланама Сарајево. Међутим, Топлане Сарајево су, са једне стране својим монополом на наведеном тржишту и с друге стране својом немогућношћу да пруже свим грађанима услугу гријања, приморали Подносиоца захтјева и друге учеснике на тржишту да сами, и о свом трошку, развију инфраструктуру и пруже грађанима одређену комуналну услугу, у конкретном случају гријање и то на крају под неповољнијим условима. У том контексту очигледно и “Сарајевогас” д.о.о. намјерно инсистира на нетачном наводу, да је Подносилац захтјева привредно друштво, те да гас користи као индустријски потрошач и да треба бити у ту категорију сврстан, што је апсолутно нетачно. Подносилац захтјева природни гас који купује од “Сарајевогас” д.о.о. искључиво користи за гријање станова и простора у стамбеним зградама. Као што је наведено у Захтјеву за покретање поступка Одлуком о цијенама дистрибуције природног гаса, Подносиоцу захтјева је наметнута обавеза плаћања цијене дистрибуције природног гаса по знатној већој цијени у односу на Топлане Сарајево, иако Подносилац захтјева природни гас као и Топлане Сарајево искључиво и једино користи за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, односно гријање станова и простора у стамбеним зградама.

Дакле, Подносилац захтјева обавља исту комуналну дјелатност као Топлане Сарајево, међутим природни гас, због постојања забрањеног споразума и незаконитог поступања “Сарајевогас” д.о.о. и осталих субјеката против којих је покренут поступак, исти и за исту намјену плаћа по знатно већој цијени од Топлана Сарајево. Зашто? Подсјећамо на то да Топлане Сарајево, као „непрофитно“ јавно комунално предузеће које би требало радити у интересу грађана, сваке године оствари нето добит, док је Подносилац захтјева приморан да послује са губитком. Топлане Сарајево су у току 2019. године и 2020. године оствариле укупну нето добит у износу од 9.030,589 КМ, док је

Подносилац захтјева примјењујући исту тарифу као и Топлане пословао са губитком од чак 78,530.36 КМ !? У наставку свог Одговора “Сарајевогас” д.о.о се позива на одредбу члана 10. Уредбе о снабдијевању природним гасом. У овом дијелу објашњава поступак усвајања и успоставе тарифног система као и основ за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса, са детаљном калкулацијом дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. За потребе овог Изјашњења Подносилац захтјева Савјету скреће пажњу на странице 14. до 16. Захтјева од 13.02.2023. године, гдје је исти детаљно образложио и поставио логичка питања која се односе на читав поступак усвајања тарифе гријања од стране Владе. Скрећемо пажњу поново да “Сарајевогас” д.о.о у свом Одговору није дало никакву правну или другу аргументацију, нити логично образложење, које би на било који начин оправдало поступање субјеката против којих је покренут овај поступак или које не доводи до настанка забрањеног споразума.

У наставку Одговора “Сарајевогас” д.о.о. истиче одредбу члана 4. Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, којом је прописано да за производњу и испоруку топлотне енергије енергетски субјект мора бити регистрован за обављање наведене дјелатности. Потом, истиче да давалац услуге може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије само на основу увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности. Наведена одредба је неспорна, те Подносиоцу захтјева није јасно због чега исту “Сарајевогас” д.о.о. само наводи без образложења или због чега други субјекти који се баве истом дјелатношћу као и Топлане Сарајево не могу добити наведено увјерење, иако им је Закон то омогућио. Јасно је да се ради искључиво о административној баријери приступа одређеном тржишту што апсолутно указује на постојање забрањеног споразума и злоупотребу доминантног положаја. Подносилац захтјева подсећа Савјет и остале стране у поступку да је исти регистрован за обављање дјелатности производње и испоруке топлотне енергије, баш као и Топлане Сарајево. Из предметних навода, да се закључити да “Сарајевогас” д.о.о. уопште није узео у обзир наводе из Захтјева и достављене доказе из којих је овај податак видљив (молимо погледати страницу 5. Захтјева за покретање поступка, те приложени Извод из регистра за Подносиоца захтјева који доказује ову тврдњу). За Подносиоца захтјева природни гас је у контексту наведене дјелатности исто као и за Топлане Сарајево тзв. essential facility, па чињенице које “Сарајевогас” д.о.о наводи у погледу тржишног удјела су од посебног значаја и носе посебну одговорност таквих учесника на релевантном тржишту укључујући суздржавање од било каквих злоупотреба или учешћа у споразумима који за посљедицу имају спрјечавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције на тржишту дистрибуције гаса који се користи за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим корисницима.

Надаље, у самом Захтјеву је образложено да Уредба о снабдијевању природним гасом пружа могућност и другим привредним субјектима да буду регистровани и обављају дјелатност производње и испоруке топлотне енергије у Кантону Сарајево, на исти начин као и Топлане Сарајево. Међутим, разлог због којег Подносилац захтјева и остали субјекти не могу испунити ове услове лежи у чињеници да надлежно Министарство још увијек није усвојило Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије на основу којег би се могло прибавити претходно наведено увјерење. Оваквим поступањем Влада, Министарство и “Сарајевогас” д.о.о поступају супротно наведеним одредбама члана 4. Закона о конкуренцији, те су оваквим прешутним дјеловањем створили услове на тржишту у којима “Сарајевогас” д.о.о природни гас који се користи за производњу и испоруку топлотне енергије крајњим потрошачима продаје по различитим цијенама Топланама и Подносиоцу Захтјева, стављајући тако Топлане Сарајево у повољнији положај у односу на конкуренте, укључујући и Подносиоца Захтјева. “Сарајевогас” д.о.о. затим у наставку Одговора поново истиче поступак утврђивања цијене, чињеницу да су Топлане Сарајево основане и дјелују у служби грађана, те да исте немају комерцијалну

сврху. У овом дијелу Савјет реферирамо на параграф 1.4. овог Изјашњења гдје је на једноставан начин објашњено због чега наводи “Сарајевогас” д.о.о. у овом дијелу нису тачни.

Коначно, “Сарајевогас” д.о.о. се на самом крају Одговора дотиче одлуке Савјета из 2010. године која се водила по захтјеву привредног субјекта Унис Енергетика д.о.о. Сарајево. У овом дијелу истиче да Уредба о снабдијевању природном гасом донесена 2016. године нема значаја јер је Закон о комуналним дјелатностима *lex generalis* у односу на Уредбу, те због тога би Савјет исту требао занемарити!? Подносилац захтјева сматра овакав став прије свега неразумљивим и остаје код својих навода из Захтјева за покретање поступка наведених на страници 17. Захтјева за покретање поступка, те истиче да је “Сарајевогас” д.о.о. у овом дијелу контрадикторан сам себи и својој аргументацији из Одговора. Наведено је видљиво кроз чињеницу гдје се прво позива на одредбу члана 4. Уредбе, а све како је објашњено у параграфу 1.5. овог Изјашњења, како би наводно аргументовао чињенице за које сматра да му иду у корист. Затим, на самом крају предлаже Савјету да занемари Уредбу, јер иста није од важности и правног значаја за овај поступак? Овакав став “Сарајевогас” д.о.о. само додатно потврђује да је све наведено у Захтјеву за покретање поступка и овом Изјашњењу тачно, а што је и више него довољан основ за Савјет да донесе одлуку којом утврђује да постоји забрањени споразум и злоупотреба доминантног положаја од стране субјеката против којих је поступак покренут.

Подносиоцу захтјева је актом број: УП 06-26-2-005-20/23 дана 12.09.2023. године достављен поднесак, Закључак Владе и Одговор на Закључак о покретању поступка, Министарства. У остављеном року, Подносилац захтјева је дана 20.09.2023. године доставио очитовање у ком се наводи:

„Наводи из Очитовања Министарства и Владе су у потпуности неосновани, паушални, те исти приказују фундаментално неразумијевање навода из Захтјева за покретање поступка пред Савјетом од дана 13.02.2023. године. У самом уводу Очитовања Министарство се позива на одредбе Закона о енергији и регулацији енергетских дјелатности у Федерацији Босне и Херцеговине, који је ступио на снагу дана 17.08.2023. године („Закон о енергији“). Позивајући се на Закон о енергији, Министарство и Влада изузимају себе од одговорности учешћа у забрањеном споразуму, те злоупотребе доминантног положаја, на тај начин нарушавајући тржишну конкуренцију. Није јасно на основу чега су Министарство и Влада дошли до закључка да Кантон Сарајево нема никакву надлежност по питању тарифног система “Сарајевогас”, те из којих разлога је Подносилац захтјева закаснио покренути поступак против наведених субјеката. У овом дијелу сматрамо битним прије свега још једном истаћи чињеницу да је Закон о енергији ступио на снагу прије нешто више од мјесец дана, дакле дана 17.08.2023. године. Увидом у дио Закона о енергији који регулише прелазне и завршне одредбе, може се закључити да исти искључује ретроактивну примјену. Такођер, одредбом члана 48. Закона о енергији је прописано да Регулаторна комисија у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона доноси подзаконске акте којима детаљније уређује материју закона. До доношења подзаконских аката од стране Регулаторне комисије примјењују се раније донесени подзаконски прописи. Подсјећамо да је ретроактивна примјена закона супротна начелу правне сигурности и легалитета, те није јасно због чега Министарство и Влада предлажу да се исти примијени на овај поступак, када су релевантни кантонални законски прописи који уређују предметну материју су још увијек на снази. Истичемо још једном и то да Законом о енергији нису стављени ван снаге било какви други прописи, те се исти још увијек имају обавезу примјењивати. Чињеница да је донесен Закон о енергији на нивоу ФБиХ, не оправдава досадашње поступање субјеката против којих је покренут поступак пред Савјетом, те с тим у вези захтјев Подносиоца нити у којем случају није могао бити у закашњењу, нити је поднесен против субјеката који немају надлежност над овом материјом.

У наставку Очитовања Министарство и Влада наводе, да Подносилац захтјева поред законске регулативе у ФБиХ, није уопште испунио услове из Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, тачније члана 4., ст. 2. и 3., према којем је Подносилац захтјева морао добити увјерење ресорног министарства за обављање дјелатности производње и испоруке топлотне енергије. Цитирани навод из Очитовања Министарства и Владе показују само опште неразумијевање чињеница наведених у поднесеном захтјеву. Није јасно на које тачно одредбе Министарство и Влада мисле када наводе законску регулативу ФБиХ? Уколико се овај навод односи на тек донесени Закон о енергији, Подносилац захтјева истиче да исти нити у којем случају не може бити примјењив на наведену ситуацију, а све узимајући у обзир наводе у параграфу 1.1 и 1.2. овог поднеска. Потом, Министарство погрешно закључује, те наводи да Подносилац захтјева не испуњава услове из Уредбе, те наводи да је исти морао прибавити увјерење овог Министарства како би се бавио наведеном дјелатношћу? Министарство изоставља навести најважнију обавезу, без чијег испуњења нити један субјект на подручју Кантона Сарајево не може обављати дјелатности производње и испоруке топлотне енергије, а што је доношење Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије. Дакле, Министарство пребацује одговорност за своје неиспуњење законске обавезе на Подносиоца захтјева, занемарујући чињеницу да је се исти више пута обраћао са захтјевом да Министарство донесе спорни Правилник по којем би Подносилац захтјева могао прибавити увјерење за обављање дјелатности, при чему Министарство никада није усвојило предметни Правилник. Дакле, својим поступањем, Министарство је онемогућило Подносиоца захтјева да поступи у складу са Уредбом, на тај начин му је ограничила приступ тржишту. Све наведено доказује постојање забрањеног споразума из члана 4. Закона о конкуренцији Босне и Херцеговине између Министарства, Владе и “Сарајевогас” д.о.о., а које се првенствено огледа кроз чињеницу да Министарство није испоштовало своју обавезу дефинисану Уредбом која је још увијек на снази и до данас, након бројних ургенција, састанака, па чак и достављених нацрта Правилника, није усвојило исти. У наставку, Министарство и Влада наводе да поред недостатка увјерења прописаног Уредбом, Подносилац захтјева се није обраћао једином тијелу које утврђује цијену комуналне дјелатности - Неовисном стручном тијелу које формира Влада за провођење тарифног поступка за своје услуге. Потом наводе да је Подносилац захтјева све ове године радио без увјерења, а цијену није формирао путем Независног стручног тијела, односно Одлуке Владе о давању сугласности на тарифни систем. Наведено није тачно из сљедећих разлога, Подносилац захтјева се у неколико наврата обраћао надлежним институцијама са захтјевом за исправно поступање. Као што је наведено и објашњено, у самом Захтјеву за покретање поступка, “Сарајевогас” д.о.о. као дистрибутер природног гаса на подручју Кантона Сарајево успоставља тарифни систем као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама природног гаса. Потом, на приједлог “Сарајевогас” д.о.о., Влада усваја предложени тарифни систем. Као што се може видјети на страници 11. Захтјева за покретање поступка, те прилозима Доказ број 1., број 2., број 3. и број 4., Подносилац захтјева се прво дана 07.07.2022. године обратио “Сарајевогас” д.о.о. са Захтјевом за правилну примјену Одлуке о цијенама дистрибуције природног гаса. Потом, је “Сарајевогас” д.о.о из непознатих разлога, дјелујући ван својих оквира донио Рјешење број: 0101-03-2407/22 од 26.08.2022. године, којим је Подносиоца захтјева одбио и онемогућило примјену исте тарифе као и за дистрибуцију природног гаса Топланама и домаћинствима, образлажући да се ради о комуналном, односно непрофитној дјелатности организованој у служби грађана. Надаље, образложено је да се Подносилац захтјева, а према тарифном систему усвојеном од Владе, третира као индустријски потрошач/привредно друштво, иако је јасно да Подносилац захтјева није индустријски потрошач и природни гас користи искључиво за производњу топлотне енергије за домаћинства. “Сарајевогас” д.о.о. је у наведеном рјешењу навело, да Подносилац захтјева може обављати енергетску

дјелатност производње и испоруке топлотне енергије само на основу увјерења издатог од стране Министарства. Коначно, “Сарајевогас” д.о.о. у Рјешењу наводи да се тарифа која важи за Топлане Сарајево на Подносиоца захтјева не би могла примијенити чак и уколико добије предметно увјерење од Министарства јер је Одлуком Владе Кантона Сарајево утврђено да једино Топлане могу бити у наведеној тарифној категорији купаца!? Након наведеног, Подносилац захтјева се обратио и Министарству са дописом 298/22 од 14.09.2022. године. На наведени допис Подносилац захтјева није добио одговор, па се Подносилац захтјева поново обратио Министарству са дописом број 357/22 од 04.11.2022. године. На наведене дописе Подносилац захтјева никад није добио одговор. Поставља се питање, због чега би Подносилац захтјева имао обавезу обраћати се Неовисном стручном тијелу формираном од стране Владе, када се више пута директно обраћао “Сарајевогас” д.о.о. у као дистрибутеру природног гаса на подручју Кантона Сарајево који успоставља тарифни систем као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама природног гаса, а који потом Влада тј. њено стручно тијело само усваја? Због чега Министарство до дана писања одговора на Очитовање никада није одговорило на упућене дописе, гдје су постављена конкретна питања која се тичу испуњења услова за прибављање увјерења, прецизније да ли је и због чега никада није усвојен правилник? У наставку, Министарство и Влада се позивају на одлуку Савјета у предмету УНИС ЕНЕРГЕТИКА из 2010. године, за који наводе да је проблематика била идентична постојећем захтјеву, те сматрају да се ради о пресуђеној ствари о којој Савјет би требало поново одлучивати. Министарство, Владу и Савјет поново подсећамо на наводе који се налазе на страници 17. Захтјева за покретање поступка, гдје је прије свега Подносилац захтјева скренуо пажњу Савјету на наведену одлуку. Још једном истичемо да рјешење из предмета УНИС ЕНЕРГЕТИКА није релевантно за овај поступак из сљедећих разлога. Прије свега, од доношења поменутог Рјешења од стране Савјета је прошло 13 година, те је у том периоду дошло до значајних промјена на релевантном тржишту дистрибуције гаса који се користи за производњу и продају топлоте крајњим корисницима тј. купцима. Приликом одлучивања у предмету из 2010. године на снази није била Уредба која је донесена 2016. године. Уредба пружа могућност и другим привредним субјектима да буду регистровани и обављају дјелатност производње и испоруке топлотне енергије у Кантону Сарајево на исти начин као и Топлане Сарајево. Главни фактор који је утицао на то је повећање станоградње и чињеница да Топлане Сарајево својом инфраструктуром нису пратили урбани развој града. Коначно, за разлику од наведеног предмета, овај Захтјев се подноси против три различита субјекта и то примарно због њиховог учешћа у забрањеном споразуму, а који за посљедицу има злоупотребу доминантног положаја чије ефекте Подносилац захтјева трпи. Према томе, сматрамо да су наводи Министарства и Владе у потпуности нетачни, те Савјет исте не би требало узети у обзир. Коначно, Министарство и Влада се поново позивају на нови Закон о енергији гдје наводе да надлежност за утврђивање тарифних методологија и одређивање цијена сада има само Регулаторна комисија за енергију са сједиштем у Мостару. Затим, наводе да немају никакву надлежност по питању успостављања цијена природног гаса, те да би се поступак у односу на њих требао обуставити. Ови наводи су у потпуности паушални и нетачни. Савјет реферишемо на параграф 1.1 и 1.2 овог поднеска гдје је објашњено због чега Закон о енергији не може бити примјењив на ову ситуацију, те параграф 1.4. који објашњава због чега Министарство и Влада заједно са “Сарајевогас” д.о.о. сnose одговорност за стварање неповољних услова на тржишту за остале привредне субјекте. Такође, истичемо и то да се Министарство и Влада у једном дијелу Очитовања позивају на Уредбу која је донесена и важи на кантоналном нивоу, а која предвиђа обавезу за Министарство у погледу доношења правилника, те затим наводе да немају апсолутно никакву надлежност у погледу спорних питања из Захтјева. Сматрамо да су наводи страна контрадикторни, те исти не могу бити узети у обзир од стране Савјета као релевантни за рјешавање овог правног питања.“

4. Усмена расправа и даљи ток поступка

Будући да се ради о поступку са странкама са супротним интересима, Конкурентијски савјет БиХ је је у складу са чланом 39. Закона, заказао усмену расправу која је одржана, дана 08.11.2023. године (позив достављен актима број: УП 06-26-2-005-30, број: УП 06-26-2-005-33, број: УП 06-26-2-005-32 и број: УП 06-26-2-005-33 дана 28.09.2023. године).

Усмена расправа одржана је у сједишту Конкурентијског савјета БиХ уз присуство адвоката Сеада Миљковића, пуномоћника Подносиоца захтјева, законског заступника Мухамеда Пилава, запосленика Хрусте Тупековића Подносиоца захтјева, Алмире Колавац-Шеткић правобраниоца, као пуномоћник Владе и министра Алмира Бечаревића и Селме Џафић, запосленице у КЈКП "Сарајевогас" д.о.о. Сарајево.

На усменој расправи странке су се изјасиле да остају код својих досадашњих исказа и доказа с тим да је свака страна приложила и додатну документацију којом потврђују своје тврдње (Записник број: УП 06-26-2-005-34 од дана 08.11.2023. године). Такође, странке у поступку су се обавезале да доставе додатну документацију и информације релевантне за предметни поступак након окочнања усмене расправе.

Привредни субјекат "Сарајевогас" д.о.о. је у складу са налозима са усмене расправе, дана 22.11.2023. године поднеском „Достављање доказног материјала у складу са налогом са усмене расправе која је одржана 08.11.2023. године“, за примљеним под бројем: УП 06-26-2-005-40/23 доставио податке и информације како сlijеди:

„Актуелне тарифне категорије купаца природног гаса утврђене од стране Надзорног одбора КЈКП "Сарајевогас" д.о.о Одлуком број: 010101-02-2186/15 од 07.10.2015. године, („Службеним новинама Кантона Сарајево“ број: 42/15 од 29.10.2015. године) и која садржи цијене дистрибуције природног гаса по тарифним категоријама купаца. Влада је сједници, дана 04.02.2021. године донијела Одлуку о допуни Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса КЈКП "Сарајевогас" д.о.о број: 02-04-2845-6/21, којом је усвојена нова тарифна категорија "ЦНГ пунионице" и цијена дистрибуције природног гаса за исту („Службене новине Кантона Сарајево“ број: 7/21). Да би се појаснио начин формирања "катеорије потрошача" у оквиру тарифног система, представља се начин формирања тарифног система са припадајућим тарифама тј. цијенама дистрибуције гаса по утврђеним тарифним категоријама потрошача. Исти има упориште у законским прописима, као и у економској теорији и привредној пракси, својственој друштвима од јавног интереса који се баве комуналним дјелатностима, а у вези са дистрибуцијом гаса. Уредба о снабдијевању природним гасом у члану 10. (Успостава тарифног система) прописује:

"(1) Дистрибутер је обавезан успоставити тарифни систем, као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса, са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса.

(2) Тарифе категорије се дефинишу тарифним системом, који припрема и предлаже дистрибутер, а усваја Влада Кантона Сарајево и објављује у службеним новинама.

(3) Структура цијене дистрибуције гаса, према Закону о комуналним дјелатностима, садржи све трошкове текућег одржавања и функционисања дистрибутивног гасног система Кантона, те трошкове набавке нових сталних средстава дистрибутера. У цијену дистрибуције гаса укључена је амортизација која се састоји из амортизације сталних средстава дистрибутера и амортизације инфраструктурног гасног система, односно добра у опћој употреби. Из средстава амортизације се врши занављање сталних средстава. Цијена дистрибуције по важећим тарифним категоријама, објављује се у службеним новинама."

Закон о комуналним дјелатностима у члану 22. (Цијена комуналне услуге) прописује:

"(1) Висину цијене и начин плаћања комуналне услуге предлаже давалац комуналне услуге, на основу детаљне калкулације, а у складу са одредбама члана 15.

(2) Цијена комуналне услуге садржи све трошкове текућег одржавања и функционисања комуналног система на који се односи, те трошкове набавке нових сталних средстава даваоца комуналне услуге према члану 37. став (2) тачка а) и ставу (3) овог закона.

(3) У цијену комуналне услуге укључена је амортизација, која се састоји из амортизације сталних средстава даваоца комуналне услуге и амортизације сталних средстава инфраструктурног комуналног система, односно добара у општој употреби.

(4) Давалац комуналне услуге амортизацију користи за обнављање сталних средстава, а дио амортизације сталних средстава инфраструктурног комуналног система, односно добара у општој употреби према програму на који сагласност даје Влада, градско односно опћинско вијеће у складу са надлежностима из чл. 7., 8. и 9. овог закона.

(5) Валидност калкулације и коначан приједлог висине цијене комуналних услуга утврђује неовисно стручно тијело Владе Кантона, Града односно опћине, а стварну цијену комуналних услуга одређује и усваја Влада, градско односно опћинско вијеће, у складу са надлежностима из чл. 7., 8. и 9. овог закона.

(6) Уколико се цијена услуге утврди у нижем износу од стварне цијене коштања, разлику средстава ће надокнадити Кантон, Град, односно опћина.

(7) Цијена комуналне услуге за пружену комуналну услугу плаћа се даваоцу комуналне услуге."

Закон о контроли цијена ("Службене новине ФБиХ", број: 02/95, 70/08) у члану 4. прописује:

"Као мјере непосредне контроле цијена могу се, за поједине производе и услуге прописати: фиксне цијене; највише цијене; структуре највиших цијена; задржавање цијена на затеченом, односно одређеном нивоу (затечене цијене); давање сагласности на цијене, односно тарифе; начин формирања цијена; утврђивање маржи у трговини (калкулативне цијене); обавјештавање о промјени цијена и маржи за производе и услуге (евиденција цијена).

Члан 5. Закона о контроли цијена прописује, да надлежни орган који је прописао мјеру непосредне контроле цијена, дужан је да подузме мјере којима се отклањају узроци због којих је мјера прописана.

У члан 6. истог закона је прописано да мјере непосредне контроле цијена се заснивају, по правилу, на економским критеријима и прописују се изузетно, и то: 1. ако и поред подузетих мјера, економске политике наступе или могу наступити већи поремећаји на тржишту и у кретању цијена; 2. ради спречавања монополског образовања цијена; 3. ради утврђивања продајних цијена производа из робних резерви, које се користе за интервенцију на тржишту.

Стручна методологија која се примјењује уско је повезана са чињеницом да је цијена комуналне услуге дуги низ година била утврђена у нижем износу од стварне, а разлог је био искључиво социјална осјетљивост Власника, Кантона Сарајево, односно цијена је била базирана на тзв. "таргетираној цијени" или цијени коју су тарифни купци били у могућности сносити. У складу с тим, Влада је претходним одлукама о утврђивању тарифних категорија и тарифа за исте одређивала максималне цијене које могу бити испостављене тарифним купцима, а то су биле искључиво тарифе које су могле бити прихваћене на тржишту Кантона Сарајево. На тај начин, Власник је доминантно фокус ставио на социјалну компоненту тарифних купаца, испред успјешности пословања Предузећа. Донесене одлуке о тарифама за тарифне категорије из 2002. ("Службене

новине Кантона Сарајево", број: 27/02) и 2015. године ("Службене новине Кантона Сарајево", број: 42/15) су основе на готово истим поставкама, чије су ближе одреднице инсталирани капацитет и опис тарифне категорије, како слиједи.

Табела: Тарифне категорије купаца природног гаса утврђене од старне Надзорног одбора КЈКП "Сарајевогас" д.о.о. Сарајево

Редни број Тарифне категорије	Назив тарифне категорије	Инсталисани капацитет	Опис Тарифне категорије
И	Домаћинства	До 10 sm ³ /h	У ову тарифну категорију сврставају се купци чије су просторије/објекти прикључени на дистрибутивну гасну мрежу: а) домаћинства и б) вјерски објекти
ИИ	Мала привреда	До 10 Sm ³ /h	У ову тарифну категорију сврставају се купци чије су просторије/објекти прикључени на дистрибутивну гасну мрежу који: а) служе за обављање пословних дјелатности- комерцијални потрошачи нпр: обрти, угоститељске радње, туристичке радње, трговачке радње и сл.) б) користе институције, установе, друге организације, које се финансирају из буџета (нпр. Школе, обданишта, домви културе, библиотеке, амбуланте, домови здравља, установе за заштиту споменика културе и сл.) д) користе хуманитарне организације
ИИИ	Велика привреда	Преко 10 Sm ³ /h	У ову тарифну категорију сврставају се купци чије су просторије/објекти прикључени на дистрибутивну гасну мрежу који: а) користе индустријски потрошачи/приведна друштва, б) користе институције, установе и друге организације, које се финансирају из буџета (нпр. Болнице, домови здравља, студентски домови, војска, полоција и сл), ц) службе за обављање услужних дјелатности (нпр. Хотели, ресторани, банке, тржни центри и сл.), д) међународне организације
ИВ	КЈКП „Топлане Сарајево“ д.о.о Сарајево	Није ограничен	У ову категорију сврстава се искључиво купац КЈКП „Топлане сарајево“ д.о.о Сарајево
В	Посебан купац „Сарајево-	Није ограничено	У ову категорију сврстава

	гас“ а.д. Источно Сарајево		се искључиво купац „Сарајево-гас“ а.д. Источно Сарајево
Одлуком о допуни Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса КЈКП „Сарајевогас“ д.о.о“ д.о.о. Сарајево, уведена је нова тарифна категорија купаца „ЦНГ пунионице“ („Службене новине КС“ бр: 7/21 од дана 18.02.2021. године			

Дакле, тарифа за тарифне категорије и само одређивање истих је посљедица одабраног система обрачуна трошкова познатог као "Концепт циљаних трошкова" или Target Costing, по коме одређени производ или услуга требају бити произведени у циљу остварења потребног нивоа прихода за унапријед одређени ниво продајне цијене производа или услуге. Примјењени концепт није непознат и непрефериран у савременој теорији управљачког рачуноводства, чак се у оваквим случајевима, због одређених предности ставља испред конвенционалних система обрачуна трошкова (систем обрачуна по стварним историјским трошковима), посебно када су у питању производи и услуге у нафтној и гасној индустрији, и ставља се испред других могућих, у овоме случају оцјењених као непримјерених, а који се препознају као методи или технике обрачуна трошкова савременог управљачког рачуноводства (нпр. систем обрачуна по активностима, обрачун трошкова по основу животног циклуса, обрачун трошкова на бази карактеристика производа/услуге, систем обрачуна трошкова према учинцима, Take-Back Costing, Kaizen cost, итд.). Такође, познато је да су традиционални системи обрачуна трошкова креирани у условима радно интензивне технологије и прилагођени су потребама финансијског извештавања. Трошкови директног рада и директног материјала су представљали најзначајнији дио трошкова предузећа, а општи трошкови су се углавном распоређивали према једном кључу (нпр. директни рад), што се у случају калкулације за тарифне категорије за дистрибуцију гаса оцијенило неприхватљиво. Овдје треба додати, правна лица прама Закону о рачуноводству и ревизији ФБиХ интерну организацију и функционисање система рачуноводства уређују интерним актима, уз прописане законске услове. С обзиром да се питање организације рачуноводственог система прописује интерним актима, при чему се и систем обрачуна трошкова или метод калкулације предлаже на основу оцјене најприхватљивијег у сврху за коју је основано јавно предузеће, а у овоме случају, то је метод или концепт циљаних трошкова, насљеђен и преузет као до сада прихватљив Оснивачу и власнику, Кантону Сарајево, а због израженог социјалног фокуса на купцу и добробити шире друштвене заједнице. Исти ће временом бити предметом усаглашавања, с тим да је у теорији базиран на дугорочним и вишеструко корисним односима свих учесника у ланцу стварања вриједности, што је сасвим разумљиво јер природни гас треба да допринесе општој користи како за појединце, тако и за друштво и околиш. Уважавајући потребе цјелокупног друштва као и привреде за чистом енергијом на подручју Кантона Сарајево, сва неовисна стручна тијела су заузела став да прихвати постојећа методологија утврђивања тарифних категорија и тарифа, што су све владе Кантона Сарајево усвојиле и тиме ставиле на снагу.“

Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево је поднеском „Допуна документације“ за примљеним под бројем: УП 06-26-2-005-41/23 дана 23.11.2023. године доставило тражено у ком се наводи како слиједи:

„У поступку којег сте покренули по захтјеву Подносиоца захтјева, против “Сарајевогас” д.о.о”, Министарства и Владе, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1) тачке а), б) и д) и ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији, те одржане усмене расправе достављамо допунску документацију тј. доказ којим потврђујемо наводе изнесене на усменој расправи, а у вези законског поступања и провођења процедуре тадашњег "Министарство комуналне привреде и инфраструктуре

Кантона Сарајево", које у складу са надлежностима и законским прописима од 2015. године започели израду "Правилника о условима за обављање енергетских дјелатности производње и испоруке топлотне енергије путем централног/даљинског система загријавања" формирањем комисије Рјешењем број: 27-05-32113/15 од 15.12.2015. године. Поступајући у складу са Правилима и поступцима за израду закона и других прописа у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број: 71/14) и у складу са Уредбом о поступку и начину припремања, израде и достављања прописа ("Службене новине Кантона Сарајево" бр: 21/11, 39/11 - Исправка и 23/15), прије усвајања од стране Министра потребно је било да Министарство правде и управе и Уред за законодавство Кантона Сарајево, те Министарство финансија Кантона Сарајево дају Стручна мишљења о усклађености прописа са Уставом и правним системом. Министарство је 2017. године, као носилац израде, припремило је Приједлог правилника и упутило надлежним органима управе да у складу са Уредбом о поступку и начинима припремања, израде и достављања прописа ("Службене новине Кантона Сарајево" број: 50/17 - Други пречишћени текст) и прије достављања Влади од стране Министарства затражено стручно мишљење Уреда за законодавство Владе Кантона Сарајево о усклађености прописа са Уставом и правним системом, мишљење Министарства правде и управе о усклађености прописа са Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, као и мишљење Министарства финансија о фискалној процјени прописа на буџет. Позитивна мишљења су добијена од Уреда за законодавство Владе Кантона Сарајево и Министарства правде и управе КС. Међутим, Министарство финансија Кантона Сарајево је у свом мишљењу акт број 08-03- 14-9440-1/17 од 07.03.2018. године, указало на то да "Накнада за обнову топлификационих система" која се наводи у члану 7 достављеног Приједиога правилника "није дефинисана Законом о комуналним дјелатностима Кантона Сарајево, те у складу с тим не може бити предмет Правилника као посебан намјенски приход унутар накнада Буџета Кантона Сарајево. Према наведеном, да би се примјенила одредба из члана 7. Правилника потребна је измјена Закона о комуналним дјелатностима, што Министарство према својим предлаганим вишегодишњим програмом рада покушавало, као и данас урадити, али не успјева због недоношења Закона о локалној самоуправи за подручје Кантона Сарајево и Закона о расподјели јавних прихода који требају представљати правни оквир за регулисање области комуналне привреде и инфраструктуре Кантона Сарајево. У међувремену ово Министарство је у сарадњи са Заводом за информатику и статистику Кантона Сарајево наставило активности планиране одредбама Приједлога правилника о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије путем централног/даљинског система загријавања, те завршило рад на прототипу апликације е-Регистар издатих и одузетих увјерења, који би се требао користити интерно у Министарству за генерисање увјерења за обављање енергетске дјелатности и за креирање збирног прегледа регистра увјерења за приказ на званичној веб страници Министарства. Апликација би требала бити спремна за почетак рада упоредо са ступањем на снагу Правилника. Након усвајања, од стране Скупштине Кантона Сарајево, новог Закона о министарствима и другим органима управе Кантона Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево" број: 40/22), овим се законом оснивају органи управе и управне организације Кантона Сарајево, утврђује њихов дјелокруг и уређују друга питања од значаја за њихово организовање и функционисање, између осталих и Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша врши управне и стручне послове утврђене уставом, законом и другим прописима, који се односе на остваривање надлежности Кантона у области комуналних дјелатности, комуналне привреде и инфраструктуре, те области просторног уређења, грађења и заштите околиша, утврђивања стамбене политике, укључујући и доношење прописа који се тичу уређивања и изградње, обнове и реконструкције стамбених објеката. Министарство се актом број: 05-02-22715/22 од 30.05.2022. године поново обратило Министарству финансија Кантона Сарајево захтјевом за мишљење о Приједлогу правилника о условима за обављање енергетске дјелатности производње и

испоруке топлотне енергије путем централног/даљинског система загријавања. Министарство финансија Кантона Сарајево је доставило акт број: 08/03-11-23192/22 НБ од 21.06.2022. године, према којем није било примједби на достављени Приједлог правилника. Министарство је у потпуности посвећено доношењу "Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије" у најскоријем могућем року чиме би се у потпуности регулирала ова комунална дјелатност од опћег друштвеног интереса у Кантону Сарајево. Тренутно се проводе активности на поновном достављању приједлога новог текста овог Правилника у складу са Уредбом о поступку и начинима припремања, израде и достављања прописа ("Службене новине Кантона Сарајево" број: 50/17 - Други пречишћени текст) као и објављивање на званичној веб страници министарства на јавну расправу. Надамо се да смо Вам сву тражену документацију доставили и да смо са прилозима потврдили све изнесене чињенице, те да све наводе које је подносилац захтјева заступан по пуномоћнику друштва "УНИПРОМЕТ" д.о.о. одбацити као неосноване и донесете правичан Закључак.“

Подносилац захтјева је дана 03.01.2024. године доставио поднесак Изјашњење подносиоца захтјева за примљено под бројем: УП 06-26-2-005-50/23 у ком се између осталог наводи сљедеће:

„Суштина предметног поступка се огледа у чињеници да Министарство, Влада и “Сарајевогас” д.о.о учествују у забрањеном споразуму који је заснован на чињеници да Министарство до данас није испоштовало обавезу дефинисану Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије и до данас није донијело Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије, а на основу којег би Подносилац захтјева могао аплицирати за издавање увјерења које је потребно како би евентуално био сврстан у исту категорију купаца природног гаса као и „Топлане-Сарајево” . Потом, забрањени споразум се огледа и кроз поступање “Сарајевогас” д.о.о и Владе, која заједно одређује и усвајају цијене дистрибуције природног гаса на основу акта Одлуком о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса КЈКП „Сарајевогас” д.о.о. Влада као орган који својим законодавним дјеловањем утиче на тржишну конкуренцију, оваквим прешутним споразумом прије свега са “Сарајевогас” д.о.о. и са Министарством (које не усваја Правилник) Подносиоцу захтјева онемогућава да под истим условима као и Топлане Сарајево купује природни гас и конкурише на релевантном тржишту, већ је принуђен да годинама послује са губитком како у суштини грађани/станари не би плаћали већу цијену гријања. Све наведено је омогућило друштву “Сарајевогас” д.о.о да у суштини свој доминантни положај на релевантном тржишту злоупотребљава уз прешутно одобрење друга два наведена субјекта чије (не)дјеловање и (не)чињење значајно утиче на стање на релевантном тржишту. Аргументација која је презентирана током Усмене расправе у вези наведеног непостојања повреде утврђене чланом 4. Закона, које се темељи на тврдњи представника Министарства, да не постоји никакав споразум, да нико од учесника у истом није свјестан постојања било каквог споразума или уговора, нити је сигуран да је нешто такво потписано или сл. је апсолутно ирелевантно. Закон у члану 4. експлицитно наводи: Забрањени су споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прећутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката (у даљем тексту: споразуми) који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на: а) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговинских услова; б) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког д) примјену различитих услова за идентичне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију; е) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума. Из заједничког дјеловања Противне стране, односно њених

одлука и аката, или пак пропуштања да дјелују у складу са прописима (на чије доношење искључиво они имају утјецај) евидентно је да су циљ и посљедицу спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту. У предметном контексту можда се одмах треба осврнути на неосноване наводе представнице Владе, која правдајући чињеницу да предметни Правилник није донесен у разумном року, наводи да Подносилац захтјева никад није поднио захтјев за издавање увјерења о испуњавању услова за обављање енергетске дјелатности, те да је требао поднијети такав захтјев. Дакле представник Владе тврди да је Подносилац Захтјева требао поднијети захтјев мимо Уредбе, иако свјестан да ће његов захтјев бити одбијен јер не постоји Правилник који прописује услове за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије, па тек онда по потреби подузимати одређене кораке? Овакви наводи Владе управо демонстрирају став Противне стране који је субјекту у свом власништву осигурао тарифну позицију, а друге учеснике на тржишту, и то искључиво због пропуста на својој страни, тјерају да своја права остварује неким другим путем, а не на темељу Уредбе коју су сами донијели и то по принципу „ми нећемо донијети Правилник, а ви се сами снађите“. Овакав став је апсолутно дискриминаторан и без икакве сумње представља забрањени споразум у смислу члана 4. Нема никакве сумње да неусвајање Правилника у смислу права конкуренције представља баријеру за улазак на одређено тржиште и тврдња представнице Владе да постојање регулаторне баријере за улазак на одређено тржиште и стјечање одређеног статуса не може представљати забрањени споразум је апсолутно погрешна. Закони и подзаконски акти итекако утјечу на тржиште, а посљедично и они који нису усвојени, а требали су бити. У оквиру Усмене расправе и на темељу достављене документације, а у коначници и саме одредбе члана 4. Уредбе, недвосмислено је утврђено да Министарство никад није испоштовало своју обавезу дефинисану Уредбом о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије и донијело Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије. Разлози за недоношење предметног Правилника су ирелевантни јер се ради о интерним процедурама на које искључиво Противна страна, посебно Влада има утицај. Једино што је евидентно је да је постојала законска обавеза доношења предметног Правилника која до данас није испоштована. С друге стране, у складу са накнадно достављеном документацијом у складу са дописом Конкуренцијског вијећа број УП 06-26-2-005-47/23 од дана 28.12.2023.г. (запримљен 29.12.2023.г.), у складу са којим су достављена мишљења различитих министарстава у оквиру Владе, евидентно је да у коначници нема нити једног негативног мишљења како је то наведено од стране представнице Владе. У коначници је и Министарство финансија дало позитивно мишљење на нацрт Правилника које је Министарство било дужно усвојити. Зашто наведени Правилник никад није усвојен од стране Министарства у датим околностима остаје нејасно, али је неусвајање истог апсолутно спријечило Подносиоца захтјева у остваривању једнаког третмана на тржишту у односу на друге конкуренте. Коначно, сматрамо да је од изузетне важности разјаснити и питање везано за примјену Закона о комуналним дјелатностима, у контексту обављања комуналне дјелатности и утјецај Правилника на учеснике на тржишту. Наиме, у складу са чланом 2. Закона о комуналним дјелатностима под комуналним дјелатностима, подразумијева се пружање између осталог комуналних услуга од интереса за физичка и правна лица. Надаље, у складу са истим чланом, комуналне дјелатности дијеле се на: а) комуналне дјелатности индивидуалне комуналне потрошње; б) комуналне дјелатности заједничке комуналне потрошње. Под појмом комуналних дјелатности индивидуалне комуналне потрошње подразумијевају се комунални производи и услуге које се могу измјерити и наплатити од сваког корисника услуга, док се под појмом комуналне дјелатности заједничке комуналне потрошње подразумијева комунални производ и услуга коју није могуће измјерити и наплатити од сваког корисника услуга (одржавање јавних површина, одржавање јавне расвјете, одржавање гробаља, одржавање јавних сатова и сл.). Неспорно је да снабдијевање топлотном енергијом представља комуналну дјелатност индивидуалне комуналне потрошње. Предметно је утврђено и чланом 3.

Закон о комуналним дјелатностима који између осталог дефинише комуналне дјелатности индивидуалне комуналне потрошње између осталог сврстава под тачком д) и снабдијевање топлотном енергијом. Наредни члан предметног Закона (члан 4. став 4.) утврђује да се под снабдијевањем топлотном енергијом подразумијевају послови производње и дистрибуције паре и топле воде мрежом до подстанице корисника укључујући и подстаницу, односно главни запорни вентил који се налази испред или у објекту, односно централни мјерач утрошка топлотне енергије. Ставом 20. истог члана утврђено је, да ће се подзаконским актима ближе регулисати обављање појединих комуналних дјелатности, а чланом 50. предметног Закона је дефинирано да ће се Влада у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети подзаконске акте из члана 4. став (20) овог закона. Влада је у наведеном року донијела подзаконски акт, односно Уредбу и чланом 4. став 4. Уредбе обавезала Министарство да донесе Правилник, а Министра додатно да пропише облик, садржај и начин вођења регистра увјерења. Нити је Министарство икад донијело предметни Правилник нити је Министар икада прописао облик, садржај и начин вођења регистра увјерења. Дакле, како је то исправно констатовао представник Министарства на Усменој расправи, нитко тко обавља тренутно обавља комуналну дјелатност индивидуалне комуналне потрошње укључујући и Топлане Сарајево нема предметно увјерење, нити *de facto* и *de iure* испуњава законски основ за обављање комуналне дјелатности индивидуалне комуналне потрошње. Логично је поставити онда питање по којем критеријуму је друштву Топлане Сарајево додијељен посебан тарифни статус у односу на друге који обављају исту дјелатност када ни они не испуњавају услове за обављање дјелатности производње, испоруку и кориштење топлотне енергије? Јасно је да то није на основу чињенице да Топлане Сарајево обављају комуналну дјелатност, а Подносилац захтјева не, јер и један и други обављају комуналну дјелатност индивидуалне комуналне потрошње. С друге стране и један и други субјект на релевантном тржишту имају идентичан правни статус. Друштва су која су регистрована за обављање исте дјелатности и за исту намјену користе природни гас, а ни један ни други субјекат немају увјерење на основу којег могу обављати предметну дјелатност. Наиме, члан 4. Уредбе прецизно утврђује да "Производњу/испоруку топлотне енергије обавља енергетски субјекат регистрован за обављање ове дјелатности (у даљем тексту: давалац услуге). Давалац услуге може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије, само на основу увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности, једино што очигледно прави разлику је власништво над пружаоцем комуналне услуге јер Топлане Сарајево су у власништву Кантона Сарајево, а Подносилац захтјева је у приватном власништву. С друге стране то није, нити и може бити основ за примјену било каквих другачијих критеријума или основ за дискриминацију. Наиме, члан 10. Закона о комуналним дјелатностима Кантона Сарајево јасно прописује: "Кантон, Град и општине, у складу са утврђеним надлежностима у чл 7., 8. и 9. Закона, обезбјеђују обављање комуналних дјелатности путем: а) јавног предузећа комуналних дјелатности б) привредног друштва. С обзиром да је Законодавац дао ту могућност и јавним предузећима комуналних дјелатности и привредним друштвима, онда је логично поставити питање по којем то основу су једни у повољнијем положају на тржишту у односу на друге јер Закон ту разлику не прави? Правни основ за такву подјелу не постоји јер предметни Закон у члану 9. каже да Град и општине у његовом саставу, као и општине које нису у саставу Града, у оквиру свог самоуправног дјелокруга, обезбјеђују обављање слједећих комуналних дјелатности. Дакле, нису Топлане Сарајево искључиво пружалац комуналне услуге, предвиђен Законом, нити је од доношења предметног Закона о комуналним дјелатностима постојао правни основ за додјелу било каквог посебног статуса за Топлане Сарајево у погледу тарифе и накнаде за дистрибуцију гаса. Закон је ту могућност предвидио и за привредна друштва, као што је Подносилац захтјева. Дакле, евидентно је да Закон није направио дискриминацију између учесника на тржишту, већ је за такво поступање искључиво одговорна Противна страна и то недоношењем Правилника и кориштењем наведене чињенице као аргумента да свом привредном субјекту (који такође нема

увјерење издато на основу Правилника који никад није усвојен) осигура повољнији положај на тржишту. С друге стране, неспорно је утврђено да постојећи тарифни систем за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту које се огледа у а) директном или индиректном утврђивању куповних и продајних цијена или било којих других трговинских услова б)ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања и д) примјену различитих услова за идентичне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију. Прије свега, а на основу изјашњења које је достављено, није достављено нити једно рационално објашњење за постојање примјене различитих услова за идентичне трансакције. Из самог изјашњења се јасно види да се ради о учешћу у забрањеном споразуму Противне стране. Наиме, постојећи тарифни систем и цијену дистрибуције неспорно утврђује Влада на приједлог "Сарајевогас" д.о.о.. Надаље, из навода са Усмене расправе и достављених изјашњења јасно је да тарифни систем дискриминаторан и нетранспарентан као и да купци (изузев Топлана Сарајево) не знају: зашто постоји разлика у цијени дистрибуције, на којим објективним критеријима се заснива постојећи тарифни систем? зашто постоји посебна тарифна категорија КЈКП "Топлане-Сарајево" д.о.о.? зашто су поједини купци сврстани у категорију велика привреда, а не користе гас као индустријски потрошачи? Правдање различите цијене упориштем у економској теорији и привредној пракси гдје се експлицитно наводи да је фокус власника стављен на социјалну компоненту тарифних купаца испред успјешности предузећа недвосмислено указује на дискриминаторно понашање Противне стране. Из свих презентираних доказа у току овог поступка јасно је утврђено да Подносилац захтјева и поједини други привредни субјекти природни гас не користи као индустријски потрошач већ искључиво користи гас за производњу топлотне енергије за гријање стамбених јединица у оквиру насеља, дакле у идентичне сврхе као и Топлане Сарајево при чему ни један ни други привредни субјекат, због непостојања Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије нису добили неопходна увјерења па у суштини ни не испуњавају услове за обављање комуналне дјелатности. Надаље, недвосмислено је утврђено да Топлане Сарајево послују са добити док је Подносилац захтјева принуђен да послује са губитком како не би дискриминирао крајње потрошаче, односно станаре и како би исти плаћали идентичну цијену као и корисници идентичне услуге коју пружају Топлане Сарајево. Надаље, недвосмислено је утврђено, да и Подносилац захтјева има трошкове амортизације опреме и средстава које користи за производњу топлотне енергије, при чему очигледно Подносилац захтјева нема право на примјену "Концепта циљних трошкова" јер је принуђен на пословање са губитком док то право могу остваривати Топлане Сарајево, али и они који су индустријски потрошачи. Наиме, Уредба о снабдијевању природним гасом Кантона Сарајево у члану 10. говори о успостави тарифног система и о структури трошкова које имају сви независно да ли су у приватном или власништву Кантона, али предметно и даље не даје одговор на питање на који начин су успостављене тарифне категорије купаца. Закон о контроли цијена даје објашњење о трошковима и контроли цијена што такође не нуди одговор на питање тарифне категорије купаца. Надаље, наводи се како се Влада приликом утврђивања цијена комуналних услуга везала за социјалну осјетљивост. Како је онда на основу свега наведеног могуће да Комисија која је радила на изради тарифног система користила концепт циљаних трошкова. Наиме, метода циљних трошкова је метода која полази од циљне продајне цијене производа и на бази које се утврђује циљни трошак производа, а на начин да се од ње одузме жељена добит. Циљни трошкови (енгл. target costs) представљају структурирани приступ одређивању трошкова уз које производ треба бити изражен са специфицираном квалитетом како би остварио жељену разину добити уз очекиване продајне цијене. Очигледно је да је аргументација о начину формирања тарифних категорија направљена на принципу примјене различитих услова за истоврсне трансакције. Из свега наведеног потпуно је јасно, да ако анализирамо оно шта представљају циљани трошкови онда можемо видјети да нити једна од наведених

карактеристика овог начина обрачуна трошкова није могућа у датом случају посебно ако имамо у виду да су, како наводи “Сарајевогас” д.о.о, цијене везане за социјалну осјетљивост, тада овај примјер обрачуна трошкова није користан и примјењив у овом конкретном случају. Корисници услуга загријавања како од стране Топлана Сарајево, тако и од стране Подносиоца захтјева имају исту социјалну осјетљивост, ради се о истом производу, трошкови набавке су једнаки за оба купца као и трошкови транспорта. С друге стране апсолутно је нејасно зашто Топлане Сарајево нису сврстане у категорију велике привреде која гас такође користи као индустријски потрошач јер евидентно остварује добит из дјелатности док је из достављених доказа (посебно доказа - Табела број 1: Приказ испоручених количина природног гаса и - Табела број 2: Приказ испоручених ифактурисаних количина природног гаса), евидентно да по количинама које купују Топлане Сарајево требају и морају бити сврстани у тарифну категорију Велика привреда. На контрадикторности у аргументацији Противне стране јасно указује и чињеница, да је у оквиру Усмене расправе (страна 5) представник “Сарајевогас” д.о.о инсистира на тврдњи да је један од основа за формирање посебне категорије “Топлане Сарајево” висока потрошња наведеног привредног субјекта. У прилог томе наводи и тврдњу да је постојећи тарифни систем из 2015. године заснован на количинама гаса што је апсолутно нетачно, али наравно опет на изразито дискриминаторан начин према осталим категоријама купаца. Представник “Сарајевогас” д.о.о. на Усменој расправи даље инсистира (страна 6 - трећи) на тврдњи да је калкулација цијене везана за количину гаса која је испоручена? Наиме, из достављеног документа "Одговор на ваш захтјев у вези са поступком код Конкурентијског савјета од 21.11.2023.год" евидентно је да су категорије купаца разврстане и према инсталисаном капацитету, (а не према количини), али опет на изразито дискриминаторан начин: до 10 Sm³/h (домаћинства и мала привреда); преко 10 Sm³/h (велика привреда); није ограничен (КЈКП "Топлане-Сарајево" д.о.о. и Посебан купац "Сарајево-гас" а.д. Источно Сарајево). Евидентно је да прије свега нема никакве корелације између инсталисаних капацитета и цијене како то тврди Противна страна. Да је наведено тачно јасно се да закључити и на основу чињенице да нпр. ако сте купац из категорије Велика привреда апсолутно је небитно колико потрошите и да ли вам је инсталисани капацитет 11 Sm³/h или без ограничења јер нисте Топлане Сарајево. Дакле, јасно је да количина односно инсталисани капацитет апсолутно нема никакве везе са цијеном дистрибуције гаса и да се ради о забрањеном споразуму и чистој злоупотреби доминантног положаја. Надаље, на Усменој расправи представник “Сарајевогас” д.о.о. у истом параграфу на страни 6. наводи да "сматра да захтјев није основан и из разлога што све и да СГ има правног основа што се тиче категоризације и цијене гаса, није у могућности да сврста Унипромет у категорију тарифну Топлана из разлога што нема одобрење за испоруку топлотне енергије што је прописано чланом 4. Уредбе о општим условима за производњу испоруку и кориштење топлотне енергије." Противна страна занемарује управо чињеницу да нико на релевантном тржишту нема предметно одобрење, односно увјерење. Наведено је потврђено и за вријеме Усмене расправе која је одржана пред Савјетом. Наиме, на Усменој расправи је експлицитно потврђено од стране представника Министарства, да ни Топлане Сарајево немају предметно увјерење о испуњавању услова за обављање енергетске дјеиатности производње и испоруке топлотне енергије. Дакле, потпуно је очигледно да није било никаквог правног основа, али ни економског разлога да се на Подносиоца захтјева примјењују различити услови на истоврсне трансакције које евидентно немају везе ни са количинама. Покушај упоредбе категорија купаца на темељу тарифе за цијене дистрибуције природног гаса са тарифом за накнаду дистрибуције електричне енергије од стране представника Министарства је такођер апсолутно неоснован и паушалан. Наиме из података који су јавно доступни и простим увидом у исти јасно су и транспарентно дефинисане категорије купаца и утврђене цијене електричне енергије. За разлику од “Сарајевогас” д.о.о., ЈП Електропривреда БиХ као јавни снабдјевач, пружа услугу снабдијевања електричном енергијом по економски оправданим, лако и јасно упоредивим и транспарентним цијенама за све крајње купце електричне енергије

из категорије потрошње домаћинства и остала потрошња на 0,4 kV напону (мала предузећа и комерцијални купци). Чак и укупна цијена електричне енергије коју плаћају купци је транспарентно исказана и у погледу њене структуре и треба да покрива сљедеће трошкове: трошак набавке електричне енергије, трошак мрежарине, те накнада за обновљиве изворе енергије која се наплаћује од свих крајњих купаца електричне енергије у ФБиХ. У предметну цијену услуге је укључена и цијена кориштења дистрибутивне мреже која се обрачунава ради надокнаде трошкова кориштења дистрибутивне и преносне мреже. Трошкови кориштења дистрибутивне мреже се састоје од трошкова дистрибуције и трошка дистрибутивних губитака, а трошкови кориштења преносне мреже се састоје од трошкова преноса, трошкова преносних губитака, трошкова рада независног оператора система, трошкова услуга секундарне и терцијарне регулације те прекомјерно преузете реактивне електричне енергије. Појашњења ради, групе унутар категорије потрошње домаћинства су: а) I тарифна група, купци који посједују једнотарифно или двотарифно бројило без уклопног сата или неког другог уређаја за управљање тарифом и б) II тарифна група, купци који посједују двотарифно бројило са уклопним сатом или неким другим уређајем за управљање тарифом. Групе унутар категорије остала потрошња су: а) I тарифна група, купци прикључени на 0,4 kV напон, који нису домаћинства нити јавна расвјета, а који искључују купце из тачке ц) и д) става (1) овога члана и имају вршно оптерећење из електроенергетске сагласности веће од 23 kW и исту не могу мијењати и прелазити у неку другу тарифну групу, б) II тарифна група, купци прикључени на 0,4 kV напон, који нису домаћинства нити јавна расвјета, а који искључују купце из тачке ц) и д) става (1) овога члана и имају вршно оптерећење из електроенергетске сагласности мање или једнако 23 kW и посједују двотарифно бројило са уклопним сатом или неким другим уређајем за управљање тарифом, ц) III тарифна група, купци прикључени на 0,4 kV напон и то: 1.јаслице, вртићи, обданишта, 2.домови за смјештај дјецe, ученика, студената, вјерских службеника, инвалида, лица са умањеном способношћу, стараца и пензионера,3.вјерски објекти и кухиње хуманитарних организација, 4.привредна друштва, установе и организације лица са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица са инвалидитетом („Службене новине Федерације БиХ" број 9/10), те посједују једнотарифно или двотарифно бројило без уклопног сата или неког другог уређаја за управљање тарифом, д) IV тарифна група, купци прикључени на 0,4kV напона и то: 1. јаслице, вртићи, обданишта 2. домови за смјештај дјецe, ученика, студената, вјерских службеника, инвалида, лица са умањеном способношћу, стараца и пензионера, 3. вјерски објекти и кухиње хуманитарних организација, 4. привредна друштва, установе и организације лица са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица са инвалидитетом („Службене новине Федерације БиХ" број 9/10), те посједују двотарифно бројило са укупним сатом или неким другим уређајем за управљање тарифом. е) V тарифна група, купци прикључени на 0,4 kV напон, који нису домаћинства нити јавна расвјета, а који искључују купце из тачке ц) и д) става (1) овога члана и имају вршно оптерећење из електроенергетске сагласности мање или једнако 23 kW и посједују једнотарифно бројило или двотарифно бројило без уклопног сата или неког другог уређаја за управљање тарифом. С друге стране тарифа “Сарајевогас” д.о.о. односно Структура цијена природног гаса и дистрибуције према категоријама купаца је евидентно дискриминирајућа и фаворизује купца Топлане Сарајево (који је исто у власништву Кантона Сарајево) у односу на све остале купце (и представљају посебну категорију), а гас купују за исту намјену као и Подносилац захтјева, при чему структура цијене дистрибуције гаса, према Закону о комуналним дјелатностима, садржи све трошкове текућег одржавања и функционисања дистрибутивног гасног система Кантона, те трошкове набавке нових сталних средстава дистрибутера. У цијену дистрибуције гаса укључена је амортизација која се састоји из амортизације сталних средстава дистрибутера и амортизације инфраструктурног гасног система, односно добра у општој употреби. Из средстава амортизације се врши занављање сталних средстава.

Цијена дистрибуције по важећим тарифним категоријама, објављује се у службеним новинама.

Тарифни, односно ценовник “Сарајевогас” д.о.о. изгледа овако:

р.бр	Категорија купаца	Набавна цијена гас КМ/Sm ³	Цијена дистрибуције КМ/Sm ³	Продајана цијена гаса КМ/Sm ³	Фактурна цијена гаса КМ/Sm ³
1.	Велика привреда	0,837	0,250	1,087	1,271
2.	КЈКП “Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево	0,837	0,080	0,917	1,072
3.	Мала привреда	0,837	0,260	1,097	1,283
4.	домаћинства	0,837	0,080	0,917	1,072
5.	Посебна купац Сарајево-Гас а.д. Источно Сарајево	0,837	0,040	0,877	1,026
6.	ЦНГ ПУНИОНИЦЕ	0,837	0,060	0,897	1,049

Конкретно, подносилац Захтјева сматра да је учешћем у забрањеном споразуму “Сарајевогас” д.о.о. омогућена злоупотреба свог доминантног положаја на тржишту продаје и дистрибуције природног гаса примјеном различитих цијена гаса из Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса КЈКП „Сарајевогас” д.о.о. Сарајево бр. 42/15 и 7/21. Злоупотреба доминантног положаја се огледа кроз примјену различитих критеријума приликом сврставања купаца природног гаса који овај енергент користе за производњу топлоте и дистрибуцију крајњим корисницима (потрошачима/станарима). Подносилац Захтјева је у односу на Топлане Сарајево, које се баве производњом и дистрибуцијом топлотне енергије у исте сврхе као и Подносилац Захтјева, сврстан у категорију „Велике привреде”, те му је Одлуком о цијенама дистрибуције природног гаса Кантона Сарајево наметнута обавеза плаћања цијене дистрибуције природног гаса по знатној већој тржишној цијени у односу на Топлане Сарајево, иако Подносилац захтјева природни гас, као и Топлане Сарајево искључиво и једино користи за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, односно гријање станова и простора у стамбеним зградама. “Сарајевогас” д.о.о као дистрибутер природног гаса на подручју Кантона Сарајево успоставља тарифни систем као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. Тарифна категорија се дефинише тарифним системом који припрема и предлаже дистрибутер “Сарајевогас” д.о.о, а усваја Влада Кантона Сарајево. На тај начин, поступањем “Сарајевогас” д.о.о уз сагласност Владе Кантона Сарајево на предложени тарифни систем, омогућено је друштву “Сарајевогас” д.о.о да примјењује различите увјете за истоврсне трансакције посебно у односу на купца Топлане Сарајево, и на тај начин доводећи Подносиоца Захтјева у неповољнији конкурентски положај што представља очигледну злоупотребу доминантног положаја. Наиме, Подносилац захтјева је принуђен (имплементирајући тарифни систем који се примјењује на Топлане Сарајево) да послује са губитком како станарима, као крајњим корисницима/потрошачима топлотне енергије, не би повећао цијену гријања и на тај начин их довео у неповољнији положај у односу на кориснике/потрошаче Топлана Сарајево или категорије домаћинства чиме је у суштини Подносилац Захтјева предмет злоупотребе доминантног положаја и ценовне дискриминације јер за исту робу и услугу плаћа различиту цијену од својих стварних конкурената. У том контексту треба посебно апострофирати чињеницу да тарифна категорија домаћинства, која користе плин за гријање и имају инсталисани капацитет испод 10 Sm³/h, плаћају цијену дистрибуције

као Топлана Сарајево. С обзиром да се у конкретној ситуацији од стране Подносиоца захтјева природни гас користи искључиво за потребе гријања домаћинства (који су у суштини и стварни крајњи купци топлотне енергије), јасно је да тренутни тарифни систем који се примјењује у суштини дискриминира крајње потрошаче јер “Сарајевогас” д.о.о. домаћинствима у коначници наплаћује исту цијену као и Топланама Сарајево док домаћинства која грије Подносилац захтјева морају плаћати вишу цијену дистрибуције. Све наведено указује да су станари који ти који су у суштини потрошачи/домаћинства (а који су гријани од стране Подносиоца захтјева који је био приморан рјешавати проблем гријања нових насеља јер није било инфраструктуре ни воље Топлана Сарајево да исто ураде) дискриминисани оваквим тарифним системом. За једну категорију је с друге стране немогуће ставити фокус на социјалну компоненту, а за друге двије, које у суштини имају идентичне разлоге кориштења гаса је то итекако могуће. Истовремено, ово евидентно указује и на нетачност навода “Сарајевогас” д.о.о. да Топлана Сарајево плаћају нижу цијену за дистрибуцију гаса због количина јер по категоријама, потрошњи, а ни инсталираним капацитетима домаћинства немају ништа заједничко са Топланама Сарајево и јасно троше немјеријиво мање од Топлана Сарајево. Да апсурд буде већи, из Записника са Усмене расправе се може јасно видјети како Противна страна износи низ контрадикторних навода током цијелог поступка у вези са примјеном тарифе и критеријумима које је користила код израде исте. С једне стране представник Министарства категорично тврди да Правилник нема везе са тарифом (страна 7.). Прије тога представница “Сарајевогас” д.о.о. тврди да “Сарајевогас” д.о.о није у могућности да Подносица захтјева сврста у тарифну категорију топлана из разлога што нема одобрење, односно увјерење о испуњавању услова за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије (страна 6.). Овакав став “Сарајевогас” д.о.о потврђен је и у њиховом писменом Рјешењу број 0101-03-2407/22 од 26.08.2022.године. Нема сумње да формирање цијена у праву конкуренције које нису засноване на јасно утврђеним, недвосмисленим и транспарентним критеријима, а који су идентични за све потенцијалне кориснике производа или услуге, представљају злоупотребу доминантне позиције и грубу цјеновну дискриминацију у смислу члана 10. Закона. Сходно наведеноме, нема дилеме да постојећи тарифни систем за дистрибуцију гаса у Кантону Сарајево крши све постулате Закона о конкуренцији које се односе на злоупотребу доминантног положаја, посебно у дијелу који се односи на критеријуме за утврђивање цијене дистрибуције гаса за привредне субјекте који природни гас искључиво користе за потребе гријања. Исти очигледно нису транспарентни и нису засновани на објективним критеријумима. Потпуно ирелевантне наводе Министарства о престанку на услове из уговора, праву на одабир другог енергента, о субвенцији цијене гаса која је била за све у протеклој години (при чему у овом поступку није ријеч о цијени гаса већ о цијени дистрибуције) сматрамо да је беспотребно и коментарисати. Из истих се јасно да ишчитати позиција доминације Противне стране и њено очигледно право да на тржишту примјењује критеријуме које жели или јој одговарају, при чему осталим учесницима на тржишту оставља избор да прихвати цјеновну дискриминацију или бира други енергент!? Наведено је евидентно и из ставова Владе која на све то упућује да је Подносилац захтјева требао поднијети анти-дискриминаторну тужбу пред надлежним судом у контексту Закона о дискриминацији!? Постоји закони који се баве и другим врстама дискриминације, а Закон о конкуренцији се управо бави оним дискриминацијама учесника на тржишту које се огледају кроз закључивање забрањених споразума и злоупотребама доминантног положаја.“

Поступајући по захтјеву Конкуренцијског савјета којим је тражено додатно појашњење поднесака достављених у току поступка као и достава документације, привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево је поднеском број: УП 06-26-2-005-55/23 дана 15.01.2024. године доставио како слиједи:

„Актуелне тарифне категорије купаца природног гаса утврђене од стране Надзорног одбора “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, Одлуком број: 010101-02- 2186/15 од 07.10.2015. године, а на основу члана 10. Уредбе о снабдијевању природним гасом и члана 29. Статута КЈКП “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, која је објављена у Службеним новинама Кантона Сарајево, број: 42/15 од 29.10.2015. године и која садржи цијене дистрибуције природног гаса по тарифним категоријама купаца. Влада Кантона Сарајево је 04.02.2021. године донијела Одлуку о допуни одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса КЈКП “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево број: 02-04-2845-6/21, којом је усвојена нова тарифна категорија “ЦНГ пунионице” и цијена дистрибуције природног гаса за исту. Одлуком о допуни Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево уведена је нова тарифна категорија купаца “ЦНГ пунионице”, што је објављено у “Службеним новинама Кантона Сарајево” број: 7/21 од дана 18.02.2021. године. Да би се појаснио принцип/начин формирања “тарифних категорија купаца” у оквиру тарифног система, представља се начин формирања тарифног система са припадајућим тарифама, тј. цијенама дистрибуције гаса по утврђеним тарифним категоријама потрошача. Исти има упориште у законским прописима, као и у економској теорији и привредној пракси, својственој друштвима од јавног интереса који се баве комуналним дјелатностима, а у вези са дистрибуцијом гаса. Уредба о снабдијевању природним гасом у члану 10. (успостава тарифног система) прописује:

"(1) Дистрибутер је обавезан успоставити тарифни систем, као основу за обрачун и наплату испоручених количина природног гаса, са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса. (2) Тарифне категорије се дефинишу тарифним системом, који припрема и предлаже дистрибутер, а усваја Влада Кантона Сарајево и објављује у службеним новинама. (3) Структура цијене дистрибуције гаса, према Закону о комуналним дјелатностима, садржи све трошкове текућег одржавања и функционисања дистрибутивног гасног система Кантона, те трошкове набавке нових сталних средстава дистрибутера. У цијену дистрибуције гаса укључена је амортизација која се састоји из амортизације сталних средстава дистрибутера и амортизације инфраструктурног гасног система, односно добра у опћој употреби. Из средстава амортизације се врши занављање сталних средстава. Цијена дистрибуције по важећим тарифним категоријама, објављављује се у службеним новинама." Закон о комуналним дјелатностима, (Цијена комуналне услуге) прописује: „(п) Висину цијене и начин плаћања комуналне услуге предлаже давалац комуналне услуге, на темељу детаљне калкулације, а у складу са одредбама члана 15. (2) Цијена комуналне услуге садржи све трошкове текућег одржавања и функционисања комуналног система на који се односи, те трошкове набавке нових сталних средстава даваоца комуналне услуге према члану 37. став (2) тачка а) и ставу (3) овог закона. (3) У цијену комуналне услуге укључена је амортизација, која се састоји из амортизације сталних средстава даваоца комуналне услуге и амортизације сталних средстава инфраструктурног комуналног система, односно добара у опћој употреби. (4) Давалац комуналне услуге амортизацију користи за обнављање сталних средстава, а дио амортизације сталних средстава инфраструктурног комуналног система, односно добара у општој употреби према програму на који сагласност даје Влада Кантона, градски односно општински савјет у складу са надлежностима из чл. 1., 8. и 9. овог закона. (5) Валидност калкулације и коначан приједлог висине цијене комуналних услуга утврђује неовисно стручно тијело Владе Кантона, Града односно општине, а стварну цијену комуналних услуга одређује и усваја Влада Кантона, градски односно општински савјет, у складу са надлежностима из чл. 7., 8. и 9. овог закона. (6) Уколико се цијена услуге утврди у нижем износу од стварне цијене коштања, разлику средстава ће надокнадити Кантон, Град, односно општина. (7) Цијена комуналне услуге за пружену комуналну услугу плаћа се даваоцу комуналне услуге." “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево је више пута био предлагач тарифног система, са детаљном калкулацијом цијене дистрибуције према тарифним категоријама купаца природног гаса, који је на

крају утврђивао и коначну одлуку о истом доносио Оснивач, Кантон Сарајево, како по питању структуре тарифних категорија, тако и по питању тарифа за исте. Закон о контроли цијена у члану 4. прописује: "Као мјере непосредне контроле цијена могу се, за поједине производе и услуге, прописати: фиксне цијене; највише цијене; структуре највиших цијена; задржавање цијена на затеченом, односно одређеном нивоу (затечене цијене); давање сагласности на цијене, односно тарифе; начин формирања цијена; утврђивање маржи у трговини (калкулативне цијене); обавјештавање о промјени цијена и маржи за производе и услуге (евиденција цијена). У члану 5. Закона о контроли цијена прописано је да је надлежни орган који је прописао мјеру непосредне контроле цијена, дужан да подузме мјере којима се отклањају узроци због којих је мјера прописана. Док је члан 6. истог закона прописао: „Мјере непосредне контроле цијена заснивају се, по правилу, на економским критеријумима и прописују се изузетно, и то: 1. ако и поред подузетих мјера, економске политике наступе или могу наступити већи поремећаји на тржишту и у кретању цијена; 2. ради спречавања монополског образовања цијена; 3. ради утврђивања продајних цијена производа из робних резерви, које се користе за интервенцију на тржишту." Стручна методологија која се примјењује уско је повезана са чињеницом да је цијена комуналне услуге дуги низ година била утврђена у нижем износу од стварне, а разлог је био искључиво социјална осјетљивост Власника, Кантона Сарајево, односно цијена је била базирана на тзв. "таргетираној цијени" или цијени коју су тарифни купци били у могућности сносити. У складу с тим, Влада је претходним одлукама о утврђивању тарифних категорија и тарифа за исте одређивала максималне цијене које могу бити испостављене тарифним купцима, а то су биле искључиво тарифе које су могле бити прихваћене на тржишту Кантона Сарајево. На тај начин, Власник је доминантно фокус ставио на социјалну компоненту тарифних купаца, испред успјешности пословања Предузећа. Донесене одлуке о тарифама за тарифне категорије из 2002. ("Службене новине Кантона Сарајево", број: 27/02) и 2015. године ("Службене новине Кантона Сарајево", број: 42/15) су засноване на готово истим поставкама, чије су ближе одреднице инсталисани капацитет и опис тарифне категорије, како слиједи.

Табела: Тарифне категорије купаца природног гаса утврђене од старне Надзорног одбора КЈКП "Сарајевогас" д.о.о д.о.о. Сарајево

Редни број категорије	Тарифне категорије	Назив тарифне категорије	Инсталисани капацитет	Опис Тарифне категорије
И		Домаћинства	До 10 sm ³ /h	У ову тарифну категорију сврставају се купци чије су просторије/објекти прикључени на дистрибутивну гасну мрежу: а) домаћинства и б) вјерски објекти
ИИ		Мала привреда	До 10 Sm ³ /h	У ову тарифну категорију сврставају се купци чије су просторије/објекти прикључени на дистрибутивну гасну мрежу који: а) служе за обављање пословних дјелатности- комерцијални потрош'ачи 8нпр: обрти, угоститељске радње, туристичке радње, трговачке радње и сл.) б) користе институције, установе, друге организације, које се финансирају из буџета (нпр. Школе, обданишта, домви културе, библиотеке.

			амбуланте, домови здравља, установе за заштиту споменика културе и сл.) д) користе хуманитарне организације
ИИИ	Велика привреда	Преко 10 Sm ³ /h	У ову тарифну категорију сврставају се купци чије су просторије/објекти прикључени на дистрибутивну гасну мрежу који: а) користе индустријски потрошачи/привредна друштва, б) користе институције, установе и друге организације, које се финансирају из буџета (нпр. Болнице, домови здравља, студентски домови, војска, полиција и сл), ц) службе за обављање услужних дјелатности (нпр. Хотели, ресторани, банке, тржни центри и сл.), д) међународне организације
ИВ	КЈКП „Топлане Сарајево“ д.о.о Сарајево	Није ограничен	У ову категорију сврстава се искључиво купац КЈКП „Топлане сарајево“ д.о.о Сарајево
В	Посебан купац „Сарајево- гас“ а.д. Источно Сарајево	Није ограничено	У ову категорију сврстава се искључиво купац „Сарајево-гас“ а.д. Источно Сарајево

Критеријум за разврставање у тарифне категорије купаца природног гаса је количина купљеног/потрошња природног гаса и инсталирани капацитет како је у табели наведено, при чему се наглашава да је теоретски и према Одлуци инсталирани капацитет код Топлана-Сарајево д.о.о. Сарајево неограничен. Неограничен је из разлога што су Топлана-Сарајево д.о.о. Сарајево комунално предузеће и обављају комуналну дјелатност од јавног интереса и значаја за Кантон Сарајево. Дакле, пресудан критеријум, у овоме случају, за разврставање у тарифну категорију Топлана-Сарајево д.о.о. Сарајево јесте чињеница да је ово Предузеће регистровано као јавно комунално предузеће које загријава преко 51.000 станова и 2.700 припадајућих пословних простора и објеката прикључених на систем централног загријавања. Дакле, оснивач и власник Топлана-Сарајево д.о.о. Сарајево је Кантон Сарајево, који је надлежни орган том Предузећу за регулацију, како набавне цијене гаса, тако и продајне цијене топлотне енергије. По дефиницији инсталирани капацитет је максимални учинак који Предузеће може произвести с расположивим ресурсима у одређеном периоду и мјери се у производним јединицама. Наравно, инсталирани капацитет се може мијењати у складу са реално очекиваним потребама тј. повећати како би се постигао тренутачни реални пораст или предвидјети будуће повећање потражње купаца. На основу захтјева за прикључење новог купца и увида у сву обавезну документацију врши се планирање максимално могућег инсталираног капацитета, који ће моћи подржати максимално могућу годишњу потрошњу природног гаса. Након што је инсталирани капацитет познат, могуће је измјерити колико се добро тај капацитет користи. Дакле, стопа искориштености инсталисаног капацитета је показалац постотка капацитета с којим предузеће обавља послове. Стопа искориштености инсталираног капацитета се може израчунати стављањем у однос стварне потрошње/производње и потенцијалне

потрошње/производње. Уколико уграђена опрема ради мање од пуног потенцијала, инсталисани капацитет није искориштен тј. исти је изгубљен и представља губитак за КЈКП "Сарајевогас" д.о.о. Сарајево. На основу датог додатног појашњења у вези планирања и одређивања инсталисаног капацитета и на основу увида у прилог дописа у којем је наведена компарација потрошње природног гаса Топлана-Сарајево д.о.о. Сарајево и Подносилац захтјева у периоду од 2018. - 2023. године уједно се може разумијети зашто су КЈКП "Топлане-Сарајево" д.о.о. Сарајево посебна тарифна категорија купца. Међутим, уколико у наредном периоду Подносилац захтјева испуни исте наведене услове за промјену/повећање инсталисаног капацитета (који су првенствено условљени значајно повећаном количином потрошње природног гаса, а тиме и инсталисаног капацитета за потрошњу/производњу) тј. да је због обима производње неограничена и региструје се као комунално предузеће, може се покренути иницијатива према Влади за прекатегоризацију у цјеновно повољнију тарифну категорију.

Дакле, тарифа за тарифне категорије и само одређивање истих је последица одабраног система обрачуна трошкова познатог као "Концепт циљаних трошкова" или Target Costing, по коме одређени производ или услуга требају бити произведени у циљу остварења потребног нивоа прихода за унапријед одређени ниво продајне цијене производа или услуге. Примјењени концепт није непознат и непрефериран у савременој теорији управљачког рачуноводства, чак се у оваквим случајевима, због одређених предности ставља испред конвенционалних система обрачуна трошкова (систем обрачуна по стварним историјским трошковима), посебно када су у питању производи и услуге у нафтној и гасној индустрији, и ставља се испред других могућих, у овоме случају оцјењених као непримјерених, а који се препознају као методи или технике обрачуна трошкова савременог управљачког рачуноводства (нпр. систем обрачуна по активностима, обрачун трошкова по основу животног циклуса, обрачун трошкова на бази карактеристика производа/услуге, систем обрачуна трошкова према учинцима, Take-Back Costing, Kaizen cost, итд.). Такође, познато је да су традиционални системи обрачуна трошкова креирани у условима радно интензивне технологије и прилагођени су потребама финансијског извештавања. Трошкови директног рада и директног материјала су представљали најзначајнији дио трошкова предузећа, а општи трошкови су се углавном распоређивали према једном кључу (нпр. директни рад), што се у случају калкулације за тарифне категорије за дистрибуцију гаса оцијенило неприхватљиво. Одабрани систем обрачуна трошкова је најприхватљивији и због уважавања начела економије обима која је условљена величином потрошње и инсталисаног капацитета предузећа, јер се веже за могућност снижавања трошкова пословања (посебно фиксних) са повећањем обима производње (у овом конкретном случају производње топлотне енергије). Дакле, "Топлане-Сарајево" д.о.о. Сарајево има евидентно трошковну предност, због обима свог пословања, која се мјери количином потрошње/производње по јединици времена (што се може доказати из прилога дописа у којем је наведена компарација потрошње природног гаса "Топлана-Сарајево" д.о.о. Сарајево и Подносиоца захтјева, у периоду од 2018. -2023. године). Наиме, правна лица према Закону о рачуноводству и ревизији ФБиХ интерну организацију и функционисање система рачуноводства уређују интерним актима, уз прописане законске услове. С обзиром да се питање организације рачуноводственог система прописује интерним актима, при чему се и систем обрачуна трошкова или метод калкулације предлаже на темељу оцјене најприхватљивијег у сврху за коју је основано јавно предузеће, а у овоме случају, то је метод или концепт циљаних трошкова, наслијеђен и преузет као до сада прихватљив Оснивачу и власнику, Кантону Сарајево, а због израженог социјалног фокуса на купцу и добробити шире друштвене заједнице. Исти ће временом бити предметом усаглашавања, с тим да је у теорији базиран на дугорочним и вишеструко корисним односима свих учесника у ланцу стварања вриједности, што је сасвим разумљиво јер природни гас треба да доприноси општој користи како за појединце, тако и за друштво и околиш. Уважавајући потребе

цјелокупног друштва као и привреде за чистом енергијом на подручју Кантона Сарајево, сва неовисна стручна тијела су заузела став да прихвати постојећа методологија утврђивања тарифних категорија и тарифа, што су све владе Кантона Сарајево усвојиле и тиме ставиле на снагу.“

Конкуренијски савјет је актом број: УП 06-26-2-005-48/23 од 04.01.2024. године од Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша КС затражио да додатно појасње документације и одговора из иподнесак достављених у току поступка, на шта је у Министарство у остављеном року, поднеском запромљеним под бројем: УП 06-26-2-005-56/23 дана 19.01.2024. године доставило сљедећи одговор:

„Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево је запримило је предметни акт Конкуренијског савјета Босне и Херцеговине број: УП 06-26-2-005-48/23 од 04.01.2024. године, а у вези покренутог поступка на основу Захтјева за покретање поступка Подносиоца захтјева, а против КЈКП “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, Министарства и Владе, према члану 4. став 1) тачка а), б) и д) и члана 10. став 2) тачка а), б) и ц) Закона о конкуренцији. Предметним захтјевом се тражи достављање информација и података, а у вези појашњења сврхе и циља до Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, у сврху додатног појашњења достављених поднесака у току поступка. Кантон Сарајево у складу са својим уставним, искључивим и заједничким надлежностима, а и законским и подзаконским прописима надлежан је за утврђивање политике која се тиче регулирања и осигуравања јавних служби, те обавезан је да осигура трајно и квалитетно обављање ове комуналне дјелатност, и да осигура одржавање комуналних објеката и уређаја у стању функционалне способности, подузимајући мјере за очување и заштиту околиша, кроз јавност и транспарентност рада. Обзиром на значај кантоналних јавних комуналних предузећа у Кантону Сарајево, а који обављају комуналну дјелатност која је од јавног интереса и која се обавља као јавна служба, подразумијева пружање комуналне услуге од интереса за физичка и правна лица и задовољавање оних потреба урбаног цивилизацијског друштва, које су незамјењив услов живота и рада грађана, државних органа и других субјеката на подручју Кантона Сарајево. Јавна служба у комуналним дјелатностима подразумијева комуналну дјелатност која као опште корисна дјелатност, представља системску цјелину организирања и вршења путем државних служби, јединица локалне самоуправе, те за то посебно организиране самосталне организације, које су прихваћене подржане и контролисана од стране државне заједнице. У вршењу своје надлежности Кантон извршава доношењем сопствених прописа и примјеном прописа Босне и Херцеговине и Федерације. Надлежности из члана 13. Устава Кантон врши се у обиму договореном са федералним властима. У случајевима да такав договор не постоји те надлежности ће Кантон вршити цјеловито и самостално. У складу са Законом о комуналним дјелатностима Кантона Сарајево, Кантон, Град и општине обезбјеђују обављање комуналних дјелатности путем јавног предузећа и привредног друштва које, ако за то постоје технолошки услови, истовремено може обављати више субјеката уз сагласност Кантона, односно Града, односно општине у оквиру утврђених надлежности у чл. 7., 8. и 9. Закона о комуналним дјелатностима и координацију министарства надлежног за комуналне дјелатности Кантона, односно градских и општинских служби за комуналне дјелатности. Такође, у Закону о комуналним дјелатностима одређено је да су комуналне дјелатности од јавног интереса и обављају се као јавне службе. Под појмом јавног интереса у комуналним дјелатностима подразумијева се задовољавање оних потреба урбаног цивилизацијског друштва које су незамјењив услов живота и рада грађана, државних органа и других субјеката на подручју Кантона. Под појмом јавне службе у комуналним дјелатностима подразумијевају се комуналне дјелатности из члана 3. овог закона, које као опште корисне дјелатности, представљају системску цјелину организовања и вршења путем државних служби, јединица локалне самоуправе, те за то посебно организованих

самосталних организација које су прихваћене, подржаване и контролисане од стране државне заједнице. Кантон, Град, општине, правна и физичка лица која обављају комуналне дјелатности, обавезни су на основу овог закона и посебних прописа: а) осигурати трајно и квалитетно обављање комуналних дјелатности; б) осигурати одржавање комуналних објеката и уређаја у стању функционалне способности; ц) подузимати мјере за очување и заштиту околиша; д) осигурати јавност и транспарентност рада. Давалац услуге снабдијевања топлотном енергијом (произвођач и дистрибутер топлотне енергије) за потребе даљинског гријања на подручју Кантона Сарајево обављања комуналне дјелатности треба бити регистрован у складу са одредбама чл. 4. Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, којим је прописано да давалац услуге енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије може обављати само на основу Увјерења о испуњавању услова за обављање енергетске дјелатности које издаје Министарство у складу са Правилником о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије који доноси надлежно Министарство Кантона Сарајево. У том смислу давалац комуналне услуге дјелатност обавља у складу са чл. 10. и 11. Закона о комуналним дјелатностима и има обавезу да у складу са чланом 13. став (1), тачка г) Закона успостави свој тарифни систем који ће бити основа за наплату услуга корисницима. Тарифни систем доноси Влада Кантона Сарајево на приједлог даваоца комуналне услуге у складу са чл. 68. Уредбе општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, а Одлуку о висини тарифних ставова доноси Влада Кантона Сарајево у складу са чланом 22. став (5) Закона о комуналним дјелатностима, Одлуке о усвајању тарифног система даваоца услуге и мишљења Независног стручног тијела које формира Влада. На основу чл. 26. и 28. став 1) Закона о Влади Кантона Сарајево ("Службене новине Кантона Сарајево", број 36/14 - Нови пречишћени текст и 37/14 - Исправка), а у вези са чланом 4. став (20) и чланом 50. Закона о комуналним дјелатностима, Влада Кантона Сарајево на 42. сједници одржаној 19.05.2016. године, донијела је Уредбу о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије. Уредбом се уређују: производња, испорука и кориштење топлотне енергије за потребе гријања, климатизације, вентилације и припреме потрошне топле воде у грађевинама; услови за прикључење грађевине; уговорни односи; производња, испорука и продаја топлотне енергије; обавезе и одговорности даваоца услуге и корисника услуге; услови мјерења, обрачуна и плаћања утрошене топлотне енергије; поступци неовлаштеност кориштења топлотне енергије; услови за примјену поступка прекида испоруке или обуставе испоруке топлотне енергије; и поступци утврђивања накнаде штете. Чланом 4. став (4) Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије одређује се обавеза доношења Правилника о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије којим се прописују услови за издавање, продужење и престанак важења Увјерења за обављање енергетске дјелатности (у даљем тексту увјерење), те облик, садржај и начин водења регистра изданих и одузетих увјерења. Уредбом је прописано да поступак издавања, продужења и престанка важења увјерења води ресорно министарство, односно Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево, које успоставља и води јавни регистар изданих и одузетих увјерења. Давалац услуге као енергетски субјект може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије у складу са Законом о комуналним дјелатностима и Уредбом само на основу изданог увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности. Указујемо Вам и на Закон о заштити потрошача на дио VII - Економске услуге од општег интереса у члану 33. Економске услуге су услуге које испуњавају основне потребе потрошача на тржишту, тј. испоруку енергије (струја, гас, за гријање) и воде, телекомуникационе услуге, поштанске услуге и јавни превоз. Пружање "економских услуга од општег интереса" потрошачу су такве услуге које су "у режиму уговорног односа". Чланом 38. наведеног закона, критеријуми који обезбјеђују ефикасно пружање економских услуга од општег интереса у корист потрошача биће дефинисани законом, обезбјеђујући: а)

квалитет и континуитет услуге; б) основну универзалну услугу; ц) једнакост у приступу и третману свих потрошача; д) адекватно информисање потрошача о кориснику; е) ефикасна средства компензације и начине за рјешавање потрошачких спорова; ф) адекватност услуге у смислу технолошке еволуције и структуралних и организационих промјена; г) транспарентност финансирања и тарифа; х) ефикасно консултовање и представљање потрошача у доношењу одлука. У V. дијелу Закона о комуналним дјелатностима чланом 13. став (1) прописани су услови које морају испуњавати даваоци комуналних услуга за обављање комуналних дјелатности како слиједи: да су регистровани за обављање комуналне дјелатности; да посједују одговарајућу опрему и средства за обављање комуналних дјелатности; да располажу одговарајућим стручним кадровима који могу обезбједити стално и квалитетно обављање комуналних дјелатности; да обезбјеђују вршење комуналних дјелатности у складу са одредбама овог закона и других прописа; да цијену комуналних услуга образује према важећим прописима; да утврде нормативе рада и утрошка материјалних средстава и омогуће контролу истих од стране надлежних органа; да успоставе тарифни систем који ће бити основа за наплату услуга; да континуирано раде на подизању нивоа комуналних услуга и унапређењу комуналних дјелатности. Ставом (2) члана 13. Закона о комуналним дјелатностима прописано је да на основу напријед наведених доказа о испуњавању услова, надлежни орган за комуналне послове Кантона, Града и општине издаје увјерење. У досадашњој пракси обављања енергетске дјелатности идентифицирано је више проблема у раду привредних друштава чији оснивач није Кантон Сарајево, а која се баве производњом топлотне енергије за потребе загријавања стамбених и пословних простора као што су неверифицирана мјерила потрошње топлотне енергије на основу којих се наплаћује услуга потрошачима, непостојање норматива, тарифног система, нетранспарентно дефинисана цијена услуге, недостатак стручног кадра, несигурност пружања услуге корисницима због прекида обављања дјелатности и друго. Привредна друштва која дјелују на релевантном тржишту и која се баве производњом и дистрибуцијом топлотне енергије односно обављају енергетску дјелатност као комерцијалну дјелатност са сврхом стицања профита на подручју Кантона Сарајево, нису спријечена и онемогућена у свом раду. Због непосједовања Увјерења за обављање енергетске дјелатности за споменуте енергетске субјекте у овом тренутку се не може сматрати да обављају комуналну дјелатност у складу са Законом о комуналним дјелатностима. У том смислу ресорно министарство не може обављати надзор над њиховим радом што за посљедицу има несигурност пружања ова јавне услуге од значаја за Кантон Сарајево. Издавањем увјерења енергетски субјекат постаје давалац комуналне услуге који ће енергетску дјелатност обављати са једнаким правима и обавезама као и јавна комунална предузећа основана у складу са Законом о јавним предузећима у Федерацији Босне и Херцеговине ("Сл. новине ФБиХ", бр. 8/05, 81/08, 22/09 и 109/12), која обављају дјелатност од јавног друштвеног интереса у области енергетике, комуналне дјелатности, управљања јавним добрима односно дјелатностима од јавног друштвеног интереса које је у оквиру своје надлежности утврдио Кантон Сарајево. Јавна предузећа дужна су да информације о својој организационој структури, финансијском пословању и обављању управних послова из надлежности органа управе који се обављају у оквиру прописаних јавних овлашћења учине доступним јавности, те сматрамо да се слажете да издавањем Увјерења за енергетске субјекте који обављају производњу и дистрибуцију топлотне енергије као комуналну услугу ову дјелатност од јавног друштвеног интереса ће бити изједначени на релевантном тржишту.“

5. Релевантно тржиште

У складу са чланом 3. Закона и чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа који су предмет обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду нарочито њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према одредби члана 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цијелу или дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о Сарајево је кантонално јавно комунално предузеће за снабдјевање природним гасом, према шифри дјелатности регистрован за дистрибуцију плиноритих горива дистрибуцијском мрежом (шифра 35.22) и трговина плиноритом дистрибуцијском мрежом (шифра 35.23) због чега се релевантно тржиште одређује као релевантно тржиште производа/услуге дистрибуција плиноритих горива дистрибуцијском мрежом и трговина плиноритом дистрибуцијском мрежом.

Релевантно географско тржиште се одређује као тржиште Кантона Сарајево из разлога јер је привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о Сарајево регистрован као кантонално јавно комунално предузеће у Кантону Сарајево.

Слиједом чега се као релевантно тржиште предметног поступка одређује **тржиште услуга дистрибуције плиноритих горива дистрибуцијском мрежом и трговина плиноритом дистрибуцијском мрежом у Кантону Сарајево.**

Подносилац Захтјева се поред осталог бави и производњом и дистрибуцијом топлоте крајњим корисницима/потрошачима у Кантону Сарајево. Према наводима Подносиоца захтјева негативни ефекти дискриминаторног поступања “Сарајевогас” д.о.о., Министарства и Владе се огледају на тржишту производње и дистрибуције топлоте крајњим корисницима/потрошачима.

Због чега се у предметном поступку поред напријед утврђеног релевантног тржишта, одређује и **тржиште услуге производње и дистрибуције топлоте крајњим корисницима у Кантону Сарајево.**

6. Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења

Због комплексности предметног поступка и утврђивања чињеничног стања и оцјене доказа, Конкуренцијски савјет БиХ је оцијенио да неће бити у могућности донијети коначно рјешење у року од 4 мјесеца, односно 6 мјесеци од дана доношења Закључка о покретању поступка, како је прописано чланом 41. став (1) под а) и ц) Закона.

Конкуренцијски савјет БиХ је, узевши у обзир напријед наведено, дана 15.11.2023. године донио Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења број: УП 06-26-2-005-35/23, којим рок за доношење коначног рјешења продужава за додатна 3 (три) мјесеца у поступку који се води пред Конкуренцијским савјетом БиХ по Закључку о покретању поступка број: УП 06-26-2-005-6/23 од 10.08.2023. године, а по захтјеву Подносиоца захтјева, против привредних субјеката “Сарајевогас”, Министарства и Владе, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1) тачке а), б) и д) и против привредног субјекта “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији.

7. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Током поступка Конкуренцијски савјет БиХ је цијенио наводе, доказе и материјалну документацију, те сумње да је поступањем КЈКП "Сарајевогас" д.о.о, Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево и Владе Кантона Сарајево, почињен забрањени споразум из члана 4. став (1) тачке а), б) и д) Закона. Након сагледавања свих релевантних чињеница и доказа странака у поступку, појединачно и заједно, Конкуренцијски савјет је утврдио:

Чланом 2. Закона о конкуренцији, дефинисано је да се Закон примјењује на сва правна и физичка лица која се посредно или непосредно баве производњом, продајом роба и пружањем услуга учествују у промету роба и услуга и која могу својим дјеловањем спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине и то на: привредна друштва, предузећа и предузетнике и њихова удружења без обзира на облик власништва, сједиште или пребивалиште, затим на органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште.

Чланом 4. став (1) Закона је утврђено, да су забрањени споразуми или уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричитих и прећутних договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и последицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на тржишту, а који се односе на: а) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услуга; б) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања; ц) примјена различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију.

Законом о комуналним дјелатностима су дефинисане комуналне дјелатности, што обухвата пружање комуналних услуга од интереса за физичка и правна лица, те финансирање грађења и одржавања објеката и уређаја комуналне инфраструктуре као cjеловитог система на подручју Кантона Сарајево, Града и опћина на подручју Кантона Сарајево (члан 2. Закона о комуналним дјелатностима), а које се дијеле на Комуналне дјелатности индивидуалне, и Комуналне дјелатности заједничке комуналне потрошње. Комуналне дјелатности индивидуалне комуналне потрошње су снабдјевање природним гасом и снабдјевање топлотном енергијом.

Према Закону о комуналним дјелатностима, комуналне дјелатности су од јавног интереса, што подрзаумјева да путем јавних служби, задовољавају потребе урбаног цивилизацијског друштва које су незамјењив услов живота и рада грађана, државних органа и других субјеката на подручју Кантона.

Према ставу 3. члана 5. Закона о комуналним дјелатности „Под појмом јавне службе у комуналним дјелатностима подразумјевају се комуналне дјелатности које као опште корисне дјелатности, представљају системску cjелину организовања и вршења путем државних служби, јединица локалне самоуправе, те за то посебно организованих самосталних организација које су прихваћене, подржаване и контролисане од стране државне заједнице.

Члан 10 Закона о комуналној дјелатности је прописао:

„ (1) Кантон, Град и опћине, у складу са утврђеним надлежностима у чл. 7., 8., и 9. овог закона, обезбеђују обављање комуналних дјелатности путем:

- а) Јавног предузећа комуналне дјелатности
- б) Привредног друштва

- (2) Кантон, Град и опћина могу међусобно повјерити обављање комуналне дјелатности из својих надлежности даваоцима комуналних услуга из става (1) овог члана, које формирала друга јединица локалне самоуправе у оквиру Кантона или Кантон.“

Чланом 11. Закона о комуналним дјелатностима, прописано је да једну комуналну дјелатност, ако за то постоје технолошки и економски услови, истовремено може обављати више субјеката који дјелују посредством различитих статусних и уговорних облика, уз сагласност Кантона, односно Града, односно опћина у оквиру утврђених надлежности у чл. 7., 8. и 9. овог закона и координацију министарства надлежног за комуналне дјелатности Кантона, односно градских и опћинских служби за комуналне дјелатности, у складу са овим законом.

Одредбом члана 13. Закона о комуналним дјелатностима прописани су услови које даваоци комуналних услуга из члана 10. Закона, морају испунити, да би на основу доказа о испуњавању услова, надлежни орган за комуналне послове издао увјерење.

Обзиром да је чланом 4. став (20) Закона о комуналним дјелатностима прописано, да ће се подзаконским актима ближе регулисати обављање појединих комуналних дјелатности, Влада Кантона Сарајево је донијела Уредбу о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије и истом је дефинисано да производњу и испоруку топлотне енергије обавља енергетски субјект регистрован за обављање ове дјелатности, а давалац услуге може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије, само на основу увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности.

Члан 4. Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије прописује:

- (1) „ Производњу и испоруку топлотне енергије обавља енергетски субјект регистрован за обављање ове дјелатности
- (2) Давалац услуге може обављати енергетску дјелатност производње и испоруке топлотне енергије, само на основу увјерења о испуњавању услова за обављање ове дјелатности.
- (3) Увјерење из става (2) овог члана издаје Министарство комуналне привреде и инфраструктуре Кантона Сарајево
- (4) Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије доноси Министарство.
- (5) Увјерење из става (2) овог члана издаје се за период, који завосно од техничких услова, врсте и капацитета енергетске дјелатности пропише Министарство.
- (6) Облик, садржај и начин вођења регистра увјерења, прописује Министар комуналне привреде и инфраструктуре Кантона Сарајево“

У складу са напријед свим наведеним неспорна је чињеница, да је Министарство на основу Закона о комуналним дјелатностима и Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије овлаштен орган да уредити питање обављања комуналне дјелатности, односно услове за обављање енергетске дјелатности производње и испоруке топлотне енергије, те да је у обавези поступати на начин да осигура сврху и циљ прописа којима се уређује комунална дјелатност, на начин да не дискриминира привредне субјекте, као и крајње кориснике.

Привредни субјекат Министарство има законско овлаштење да доносе подзаконске акте, конкретно Правилник о условима за обављање енергетске дјелатности и испоруке топлотне енергије, како би привредни субјекти имали могућност аплицирања за добијање Увјерења о испуњавању услова за обављање енергетске дјелатности из члана 13. Закона, што Министарство до дана доношења предметног рјешења није учинило. Са циљем провјере да ли је у међувремену донесен предметни Правилник,

Конкурenciјски савјет БиХ се дана 23.02.2024. године актом број: УП 06-26-2-005-63/23, обратило Министарству, на који до дана доношења овог рјешења нисмо добили одговор.

Цијенећи све наведено, Савјет је утврдио да је Министарство као привредни субјекат у смислу члана 2. Закона својим посредним или непосредним дјеловањем утицало на тржиште, на начин да је пропустило да донесе Правилник и на тај начин спријечило и ограничило конкуренцију у области комуналне дјелатности на подручју Кантона Сарајево, ограничавањем и контролом тржишта у смислу члана 4. став (1) тачке б) и д) Закона.

Током такмичења за одређено тржиште, морају постојати правила, односно регулација тржишта, те регулатори тржишних односа. Регулацију тржишта врше државни законодавни органи – законима, државни извршни органи својим подзаконским актима, управни органи појединачним актима, али и посебно кроз појединачне поступке и одлуке.

Многе земље свјесне чињенице да јавни сектор не може задовољити растућу потражњу квалитета пружања услуге, те инфраструктуром за обављање комуналних дјелатности, настоје створити услове за улазак приватног сектора у дјелатностима гдје се јавни сектор показује неуспјешним, што је очито била интенција законодавца, обзиром да је понуђеним законским рјешењима у чланом 11. Закона о комуналним дјелатностима прописао да „једну комуналну дјелатност, ако за то постоје технолошки и економски услови, истовремено може обављати више субјеката који дјелују посредством различитих статусних и уговорних облика, уз сагласност Кантона, односно Града, односно опћина у оквиру утврђених надлежности у чл. 7., 8. и 9. овог закона и координацију министарства надлежног за комуналне дјелатности Кантона, односно градских и опћинских служби за комуналне дјелатности, у складу са Законом.

Конкурenciјски савјет на основу утврђеног чињеничног стања и оцјене доказа није утврдио да је Министарство прекршило одредбе члана 4. став 1) тачка а) Закона на које је Подносилац захтјева указивао, те је у том дијелу Захтјев одбијен као неоснован.

Слиједом наведеног, Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачкама 1., 2. и 4. диспозитива овог Рјешења.

Поступање Владе које се односи на одређивање и усвајање цијене дистрибуције природног гаса Одлуком о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса „Сарајевогас“ д.о.о. Сарајево, такођер се не може посматрати као посредно или непосредно учествовање или утицање на тржиште. Наиме, члан 22. Закона о комуналној дјелатности је прописао да цијену комуналне услуге предлаже давалац комуналне услуге, на основу детаљне калкулације, а да валидност калкулације и коначног приједлога висине цијене комуналне услуге утврђује неовисно тијело Владе Кантона, Града односно општине, а стварну цијену комуналних услуга одређује и усваја Влада Кантона, градски односно скупштински савјет, у складу са надлежностима из чл. 7., 8. и 9. овог закона. Влада као извршна власт, приликом одређивања и усвајања цијене комуналних услуга у Кантону Сарајево, проводи акте јавне власти, те се због обављања наведене надлежности не може посматрати као привредни субјекат са аспекта права конкуренције у смислу одредби члан 2. став 1) тачка б) Закона о конкуренцији, што посљедишно значи да се наведено поступање не може ни посматрати као забрањено конкурenciјско дјеловање.

Слиједом наведеног, Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки 5. диспозитива овог Рјешења.

Конкурenciјски савјет је цијенио наводе, доказе и материјалну документацију, на основу којих се сумња да привредни субјекат КЈКП „Сарајевогас“ д.о.о. Сарајево злоупотређава своју доминантну позицију на тржишту услуга дистрибуције пливовитих горива дистрибуцијском мрежом и трговине пливовитим горивима дистрибуцијском мрежом у Кантону Сарајево у смислу одредби члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона и утврдило следеће:

Чланом 10. Закона о конкуренцији је прописано да је забрањена свака злоупотреба доминантног положаја једног или више привредних субјеката на релевантном тржишту која се посебно односи на :

- а) директно или индиректно наметање нелојалних куповних и продајаних цијена или других трговачких услова којима се ограничава конкуренција;
- б) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача;
- с) примјена различитих услова за исту или сличну врсту послова са осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај.

Подносилац захтјева је у захтјеву за покретање поступка изнио сумњу да привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о. злоупотређава владајући положај на тржишту продаје и дистрибуције природног гаса у смислу одредби члана 10. став 2) тачке а), б) и ц) Закона о конкуренцији, кроз примјену различитих цијена гаса из Одлуке о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса “Сарајевогас” д.о.о. и кроз примјену различитих критеријума приликом сврставања купаца природног гаса који овај енергент користе за производњу топлоте и дистрибуцију крајњим корисницима потрошачима/станарима.

Конкурenciјски савјет је у оцјени доминантног положаја привредног субјекта “Сарајевогас” д.о.о. узео у обзир члан 9. став (2) Закона, којим је утврђено да привредни субјекат може имати доминантан положај на тржишту роба или услуга ако на релевантном тржишту Босне и Херцеговине има учешће веће од 40,0%, и члан 4. став (1) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја, којим се прописује да доминантан положај у правилу није забрањен, ако привредни субјекат својим поступањем и дјеловањем не спречава, ограничава или нарушава тржишну конкуренцију.

Према Актуелном изводу из судског регистра, кантонално јавно комунално предузеће “Сарајевогас” д.о.о. је регистровано за дјелатности дистрибуције пливовитих горива дистрибуцијском мрежом и трговина пливом дистрибуцијском мрежом. Привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о. је основан од стране Кантона Сарајево да обавља наведену комуналну дјелатност, односно “Сарајевогас” д.о.о. једини привредни субјекат који се бави наведеном дјелатношћу у Кантону Сарајево и има 100% тржишног учешћа на тржишту услуга дистрибуције пливовитих горива дистрибуцијском мрежом и трговине пливовитим горивима дистрибуцијском мрежом у Кантону Сарајево. Конкурenciјски савјет БиХ је због свега наведеног утврдило да привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о. има доминантну позицију на тржишту услуга дистрибуције пливовитих горива дистрибуцијском мрежом и трговине пливовитим горивима дистрибуцијском мрежом у Кантону Сарајево.

У току поступка утврђено је да су Тарифне категорије купаца природног гаса утврђене од стране Надзорног одбора КЈКП “Сарајевогас” д.о.о., Одлуком број: 010101-02-2186/15 од 07.10.2015. године на основу члана 10. Уредбе о снабдијевању природним гасом Кантона Сарајево и члана 29. Статута “Сарајевогас” д.о.о., имају укупно шест категорија и то: Домаћинства, Мала привреда, Велика привреда, КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево, Посебан купац („Сарајево-гас“ а.д. Источно Сарајево) и „ЦНГ“ пунионице.

Цијена гаса за све напријед наведене Тарифне категорије је прописана Одлуком о утврђивању цијене дистрибуције природног гаса “Сарајевогас” д.о.о. коју је донијела Владе Кантона Сарајево.

Конкурнцијски савјет, анализом достављених доказа у току поступка, није утврдио да привредни субјекат “Сарајевогас” д.о.о. Сарајево, злоупотребљава своју доминантну позицију на тржишту у смислу одреби члан 10. став 2) тачке а), б) и ц). Наиме, Подносилац захтјева обавља дјелатност производње и дистрибуције топлоте крајњим корисницима/потрошачима, као дјелатност под тржишним условима, док су „Топлане-Сарајево“ д.о.о Сарајево комунално предузеће за пружање комуналне дјелатности производње и дистрибуције топлоте крајњим корисницима /потрошачима у Кантону Сарајево, због чега ова два привредна субјекат нису конкуренти на тржишту и последично не могу ни бити доведени у неравноправан положај.

Слиједом наведеног, Конкурнцијски савјет је одлучио као у тачки б. диспозитива овог Рјешења.

8. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона, новчаном казном у износу највише до 10,0% (десет) вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из године која је претходила години у којој је наступила повреда закона, казнит ће се привредни субјекат, ако склопи забрањени споразум или на који други начин учествује у споразуму којим је нарушена, ограничена или спријечена тржишна конкуренција у смислу члана 4. Закона.

Конкурнцијски савјет БиХ је приликом изрицања висине новчане казне узео у обзир намјеру те дужину трајања повреде Закона о конкуренцији, као и посљедице које је иста имала на тржишну конкуренцију, у смислу члана 52. Закона о конкуренцији.

Према наведеном, Министарство комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево је починило забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка б) и д) Закона о конкуренцији, због чега му је изречена новчана казна у износу од 15.000,00КМ (словима: петнаест хиљада и 00/100 КМ), што представља 0,02331026% буџета Министарства комуналне привреде, инфраструктуре, просторног уређења, грађења и заштите околиша Кантона Сарајево за 2022. годину, који је износио 64.349.344,00 КМ (“Службене новине Кантона Сарајево”, бр. 05/22).

У случају да се изречена новчана казна не уплати у утврђеном року, иста ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног је одлучено као у тачки 3. диспозитива Рјешења.

9. Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење, у складу са чланом 2. Тарифни број 107. став (1) тачке ф) и г) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурнцијским савјетом („Службени гласник БиХ“, бр. 30/06, 18/11 и 75/18) је дужан платити административну таксу у укупном износу од 3.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

10. Поука о правном лијеку

Ово Рјешење је коначно и против истог није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно, објаве овог Рјешења.

Предсједница

Адиса Бегвић